

KONSEKVENsutREDNING

Datum	Vår referens	Sida
2016-02-22	Dnr: 16-997	1(51)

Spektrumavdelningen

Konsekvensutredning om Post- och telestyrelsens förslag till föreskrifter om ett kombinerat urvalsförfarande för tillstånd att använda radiosändare i frekvensblocket 723–733/778–788 MHz (FDD5 i 700 MHz-bandet)

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

Innehållsförteckning

Konsekvensutredning om Post- och telestyrelsens förslag till föreskrifter om ett kombinerat urvalsförfarande för tillstånd att använda radiosändare i frekvensblocket 723–733/778–788 MHz (FDD5 i 700 MHz-bandet) 1

1	Inledning.....	6
2	Bakgrund.....	8
2.1	Tilldelningen av 700 MHz-bandet	8
2.2	Föreskrifter om urvalsförfaranden.....	10
2.3	Internationell harmonisering	12
2.4	Bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på ..	12
3	Sammanfattning.....	12
4	Beskrivning av problemet, vad man vill uppnå med förslaget, konsekvenser och kostnader	13
4.1	Behov av täckning där kommersiellt incitament saknas	13
4.2	Täckningskravets utformning och behov av nya föreskrifter för kombinerat urvalsförfarande	14
4.3	Vad PTS vill uppnå med nya föreskrifter för tilldelning av FDD5- blocket via kombinerat urvalsförfarande	15
4.4	Kostnadmässiga och andra konsekvenser som regleringen medför	15
4.4.1	Värdet på tillståndet för FDD5-blocket.....	16
4.4.2	Kostnader som föranleds av nya föreskrifter	17
4.4.3	Kostnader som föranleds av tilldelningen som möjliggörs av föreskrifterna - inför och under deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet.....	18
4.4.4	Kostnader som föranleds av tilldelningen av tillstånd som möjliggörs av föreskrifterna – efter tilldelning.....	20
4.4.5	Andra konsekvenser	21

4.5	Effekterna om någon reglering inte kommer till stånd.....	21
4.6	Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen ...	22
4.7	Särskilda hänsyn när det gäller tidpunkt för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser.....	23
4.7.1	Ikraftträdande	23
4.7.2	Särskilda informationsinsatser.....	25
5	Berörda av förslaget och konsekvenser för dessa.....	25
5.1	Vilka som berörs av förslaget	25
5.2	Antal företag som berörs och vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen	27
5.3	Tidsåtgång och administrativa kostnader för företag.....	28
5.4	Andra kostnader och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta.....	28
5.5	Påverkan på konkurrensförhållandena för företagen.....	29
5.6	Påverkan på företagen i andra avseenden.....	30
5.7	Särskilda hänsyn till små företag	30
5.8	Effekter för kommuner eller landsting.....	32
6	Beskrivning av alternativa lösningar och jämförelse med övervägda regleringsalternativ.....	32
6.1	Olika alternativa regleringar	32
6.2	Tilldelning via auktion (alt. B)	33
6.3	Tilldelning via skönhetstävling (alt. C)	33
6.4	Jämförelse med konsekvenser av regleringsalternativ B, auktion.....	33

6.5	Jämförelse med konsekvenser av regleringsalternativ C – skönhetstävling.....	34
6.6	PTS bedömning av det mest lämpliga regleringsalternativet	35
7	Föreskrifternas innehåll och konsekvenser.....	36
	Rubrik och tillämpningsområde.....	37
7.1	1 §.....	37
	Definitioner.....	38
7.2	2 §.....	38
	Ansökan om deltagande i urvalsförfarandet	39
7.3	3 §.....	39
7.4	4 §.....	40
	Urvalsförfarande för tilldelning av tillstånd	41
7.5	5 §.....	41
7.6	6§.....	42
7.7	7 §.....	43
7.8	8 §.....	44
7.9	9 §.....	45
7.10	10 §	45
7.11	11 §	46
7.12	12 §	46
7.13	13 §	47
	Förbud mot samarbete.....	48
7.14	14 §	48

Avstängning	48
7.15 15 §	48
Tillståndsgivning	49
7.16 16 §	49
Auktionslikvid.....	50
7.17 17 §	50
8 Anmälan till EU-kommissionen.....	50
9 Kontaktperson	51

1 Inledning

Post- och telestyrelsens (PTS) avsikt är att i slutet av år 2016 tilldela fem frekvensblock i frekvensbandet 703–733/758–788 MHz (700 MHz-bandet), i den så kallade 700 MHz-tilldelningen. Förslaget är att frekvensblocket i frekvensutrymmet 723–733/778–788 MHz (fortsättningsvis kallat FDD5-blocket), ska tilldelas genom ett kombinerat urvalsförfarande medan de övriga fyra frekvensblocken föreslås tilldelas genom ett auktionsförfarande, i enlighet med PTS föreskrifter om spektrumauktioner¹ (auktionsföreskrifterna). Ett snarlikt tilldelningsförfarande tillämpades i 800 MHz-auktionen år 2011. Även i tilldelningen av 800 MHz-bandet utfärdade PTS nya föreskrifter om ett kombinerat urvalsförfarande som avsåg frekvensblocket FDD6.²

Auktionsföreskrifterna omfattar inte ett kombinerat urvalsförfarande. För att möjliggöra att FDD5-blocket i den planerade tilldelningen ska kunna tilldelas genom ett kombinerat urvalsförfarande föreslår PTS därför nya föreskrifter om ett kombinerat urvalsförfarande för ett nationellt tillstånd att använda radiosändare i FDD5-blocket. Därmed kan FDD5-blocket förenas med ett täckningskrav som innebär att deltagarna i urvalsförfarandet ska bjuda på täckningskravsblocket i form av ett åtagande att investera ett visst belopp i att tillhandahålla täckning. PTS förslag till de föreslagna föreskrifterna är liksom förslaget till resterande del av 700 MHz-tilldelningen, baserat på det förslag inför tilldelning av 700 MHz-bandet som PTS skickade ut på konsultation den 21 december 2015.³ PTS får med stöd av 3 kap. 8 § tredje stycket lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) och 4 och 19 §§ förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation (FEK) besluta om sådana föreskrifter.

De föreslagna föreskrifterna tillsammans med auktionsföreskrifterna anger de sakliga grunderna för urvalsförfarandena för tilldelningen av 700 MHz-bandet (tilldelningsförfarandet). Eftersom de föreslagna föreskrifterna kommer att tillämpas tillsammans med auktionsföreskrifterna, är det viktigt att de föreslagna föreskrifterna överensstämmer med auktionsföreskrifterna. Beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan preciserar, tydliggör och ger information om detaljer för urvalsförfarandet. Förslag till beslut kommer att

¹ Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2008:1) senast ändrade genom föreskrifterna PTSFS 2010:5), om spektrumauktioner.

² Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2010:7) om ett kombinerat urvalsförfarande för tillstånd att använda radiosändare i frekvensblocket 816–821/857–862 MHz (FDD6 i 800 MHz-bandet) (härefter PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen), som beslutades den 8 december 2010 och gällde fram till och med den 31 december 2011).

³ PTS, *Konsultation tilldelning av 700 MHz-bandet*, dnr 15-6916, av den 21 december 2015.

skickas på remiss i början av andra kvartalet år 2016. Frågor rörande förslaget till beslut (såsom exempelvis täckningskravets och spektrumtakets omfattning och bankgarantins belopp) tas om hand inom ramen för arbetet med remiss av beslutsförslaget.

I enlighet med förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning redovisas i det följande konsekvenser med anledning av förslaget på föreskrifter om ett kombinerat urvalsförfarande för tillstånd att använda radiosändare i frekvensblocket 723–733/778–788 MHz (FDD5 i 700 MHz-bandet).

De nu föreslagna föreskrifterna innehåller inte några åligganden för marknadsaktörer som inte väljer att ansöka om att få delta i det kombinerade urvalsförfarandet. De företag som kan antas komma att vara intresserade av att ansöka om att delta är dels de företag som redan är aktiva på den svenska marknaden för mobil elektronisk kommunikation och dels sådana företag som kan vilja träda in på denna marknad. Att driva ett rikstäckande mobilnät med infrastruktur i form av mastplatser, energiförsörjning och transportnät m.m. är ett mycket omfattande åtagande. Det är alltså i praktiken ett begränsat antal företag med stora finansiella resurser för vilka det troligen är aktuellt att ansöka om att få delta i det kombinerade urvalsförfarandet, och som därigenom kommer att åläggas skyldigheter genom föreskrifterna. För mer information se kapitel 4.4 och 5 nedan.

Föreliggande konsekvensutredning berör konsekvenser av föreslagna föreskrifter om det kombinerade urvalsförfarandet. Eftersom tilldelningen av 700 MHz-bandet innefattar frekvensblocken FDD1–5 och föreslagna bestämmelser i de flesta fall är desamma för hela det kombinerade urvalsförfarandet är det emellertid inte görligt att begränsa konsekvenserna till enbart FDD5-blocket som är föremål för det kombinerade urvalsförfarandet. I denna konsekvensutredning berörs därför i fullständighetens intresse även flera aspekter som är hänförliga till hela tilldelningen snarare än enbart de föreslagna föreskrifterna.

Mot bakgrund av att regeringen beslutat om annan användning av 700 MHz-bandet från 1 april 2017 och föreskrifterna bör vara på plats inför att allmän inbjudan och begränsningsbeslutet publiceras är det nödvändigt att arbetet med föreskrifterna sker parallellt med konsultationen inför tilldelningen. Det innebär att det skulle kunna få konsekvensen att det föreslagna tilldelningsförfarandet kan komma att ändras i någon del utifrån de synpunkter som framkommit från den konsultation som PTS skickade ut den 21 december 2015.⁴ Sista dag för att

⁴ PTS, *Konsultation tilldelning av 700 MHz-bandet*, dnr 15-6916, av den 21 december 2015.

lämna synpunkter har passerat. För närvarande pågår arbete med bedömning av konsultationssvar.⁵

2 Bakgrund

2.1 Tilldelningen av 700 MHz-bandet

Regeringen beslutade den 27 februari 2014 att frigöra frekvensutrymmet 694–790 MHz för annan användning än marksänd tv från och med den 1 april 2017.⁶

PTS genomförde en konsultation under hösten 2014 om marknadsaktörernas synpunkter kring frekvensutrymmet 694–790 MHz och dess presumtiva framtida användningsområden.⁷ Bland mobiloperatörerna visades ett stort intresse för att använda bandet till utökad kapacitet och yttäckning för mobila kommunikationstjänster. I övrigt uttrycktes det också bl.a. ett önskemål om att använda hela eller delar av bandet för samhällsviktiga tjänster och att bibehålla bandet för marksänd tv.⁸

PTS har därefter fattat beslut om följande inriktning för tilldelningen:

- Så stor del som möjligt av bandet ska tilldelas till mobilt bredband för kommersiella tjänster.
- Tilldelningen ska bidra till att maximera samhällsnyttan över tid.
- Tilldelningen ska förbättra mobiltäckningen där människor ibland vistas men täckningen är bristfällig.
- Utifrån dagens konkurrenssituation ska täckning prioriteras framför konkurrensförbättrande åtgärder.
- Mottagning av marksänd digital-tv ska även efter tilldelningen ha relevant och adekvat skydd.

PTS avser att i slutet av år 2016 tilldela nationella tillstånd att använda radio-sändare i 700 MHz-bandet. Myndigheten kommer att ta fram ett förslag att

⁵ Alla konsultationssvar finns publicerade på <https://www.pts.se/sv/Dokument/Remisser/2015/Konsultation-tilldelning-av-700-MHz-bandet/>.

⁶ Regeringsbeslut, *Sändningsutrymme för tv-sändningar*, dnr Ku2013/1232/MFI m.fl., beslutat den 27 februari 2014.

⁷ Konsultation förstudie 700 MHz-bandet, av den 16 september 2014.

⁸ För mer information se PTS *Förstudierapport 700 MHz – Förstudie inför arbete med tilldelning av 694–790 MHz*, PTS-ER-2015:10, av den 14 april 2015.

begränsa antalet tillstånd i bandet med stöd av 3 kap. 7 § LEK som kommer att skickas på remiss i början av andra kvartalet år 2016. Enligt det presenterade förslaget⁹ ska bandet delas upp i fyra frekvensblock om 2×5 MHz vardera (FDD1–FDD4 – grönt i bilden nedan) samt ett frekvensblock om 2×10 MHz med täckningskrav (FDD5-blocket – rosa i bilden nedan):

694-703	703-708	708-713	713-718	718-723	723-728	728-733	733-738	738-743	743-748	748-753	753-758	758-763	763-768	768-773	773-778	778-783	783-788	788-793
Skyddsband	FDD1	FDD2	FDD3	FDD4	FDD5							FDD1'	FDD2'	FDD3'	FDD4'	FDD5'		

För närvarande avvaktar PTS med att tilldela 20 MHz i 738–758 MHz (SDL¹⁰-segmentet) för att inte omöjliggöra en eventuell framtida PPDR¹¹-användning, vilket i så fall sker efter behovsprövning. Regeringen har även beslutat att ge Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och PTS i uppdrag att beskriva vilka behov aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa samt försvar har av mobil, ip-baserad kommunikation och redovisa tänkbara lösningar för kommunikationen.¹² Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 18 mars 2016.

Samtliga frekvensblock i ovanstående bild är planerade att tilldelas vid ett och samma tillfälle. FDD5-blocket föreslås tilldelas genom ett kombinerat urvalsförfarande medan de övriga fyra frekvensblocken om 2×5 MHz vardera (FDD1–FDD4 – grönt i bilden ovan) föreslås tilldelas genom ett auktionsförfarande. Ett kombinerat urvalsförfarande tillämpades även för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen år 2011. PTS har gjort bedömningen att det då tillämpade förfarandet var ändamålsenligt, tydligt och fungerade väl. I nedanstående kapitel 6.6 framgår det att ett kombinerat urvalsförfarande resulterar i det högsta samhällsekonomiska värdet. PTS bedömer därför att det är lämpligt att urvalsförfarande för FDD5-blocket i 700 MHz-bandet bör utformas på samma sätt som FDD6-blocket. Eftersom marknadens aktörer och andra intressenter är bekanta med förfarandet, har PTS bedömt att detta också skapar tydlighet, förutsebarhet, rättssäkerhet och investeringstrygghet för deltagarna i urvalsförfarandet och andra intressenter.

⁹ PTS förslag till föreskrifterna är baserat på det förslag inför tilldelning av 700 MHz-bandet som PTS skickade ut på konsultation den 21 december 2015 till intressenter, PTS, *Konsultation tilldelning av 700 MHz-bandet*, dnr 15-6916, av den 21 december 2015.

¹⁰ SDL: *Supplement Downlink*, supplementär nedlänk.

¹¹ PPDR: *Public Protection and Disaster Relief*, avser samhällsviktig verksamhet som ryms inom begreppen allmän ordning, säkerhet och hälsa.

¹² Regeringsbeslut om uppdrag om säker och tillgänglig mobil, ip-baserad kommunikation för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa samt försvar, Ju2015/00044/SSK och Ju2015/09907/SS, av den 17 december 2015.

För att möjliggöra ett kombinerat urvalsförfarande för FDD5-blocket behöver nya föreskrifter tas fram. Framtagandet av nya föreskrifter är därmed en förutsättning för tilldelningen av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet. Tilldelningen av 700 MHz-bandet bedöms generera stor samhällsnytta, i form av minskade produktionskostnader för mobiloperatörer, som vid en fungerande konkurrens leder till lägre priser för slutanvändarna för likvärdiga eller bättre tjänster. Generellt sett förbättrar ett tillskott av kapacitet till ip-baserade mobilnät möjligheten till nya och innovativa tjänster.¹³ Frigörandet av 700 MHz-bandet – vilket beslutats av regeringen – samt PTS tilldelning beräknas således att få betydande positiva konsekvenser för såväl konsumenter och andra slutanvändare som de företag som är verksamma på marknaderna för elektronisk kommunikation.

2.2 Föreskrifter om urvalsförfaranden

För att få använda radiosändare krävs tillstånd i enlighet med 3 kap. 1 § LEK. Antalet tillstånd som beviljas i ett frekvensutrymme får begränsas om det är nödvändigt för att garantera en effektiv användning av radiofrekvenser i enlighet med 3 kap. 7 § LEK. När antalet tillstånd har begränsats kan tillståndsprövning ske efter allmän inbjudan till ansökan i enlighet med 3 kap. 8 § LEK. Begränsning av antalet tillstånd och utfärdande av allmän inbjudan görs i ett beslut, nedan kallat ”beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan”. Av samma paragraf följer att det efter allmän inbjudan till ansökan sker prövning av ansökan efter jämförande urvalsförfarande (skönhetstävling), anbuds-förfarande (auktion) eller en kombination av skönhetstävling och auktion. En skönhetstävling kan gå till på det viset att deltagarna i urvalsförfarandet får lägga ett bud om exempelvis vilken täckningsutbyggnad de kan erbjuda. En kombination av skönhetstävling och auktion kan gå till på det viset att deltagarna först får lägga bud om åtagande att tillhandahålla täckning, upp till ett av PTS bestämt belopp (takbelopp) och sedan eventuellt ge bud om pengar i olika budrundor.¹⁴ Den som vinner budgivningen är i ett sådant fall den som har högst bud (täckning och pengar) när urvalsförfarandet avslutas. Vinnande budgivare tilldelas tillstånd för användning av radiosändare i ett visst frekvensutrymme. Bud som överstiger takbeloppet kommer att utgöra bud i pengar i auktionen. Sådana bud kommer att behandlas på samma sätt som auktionslikvid i övriga block, och bud utöver takbeloppet ska således betalas in till staten.

¹³ Se PTS, *Förstudierapport 700 MHz – Förstudie inför arbete med tilldelning av 694–790 MHz*, PTS-ER-2015:10, av den 14 april 2015, s. 6.

¹⁴ För ytterligare förklaring av begreppet takbelopp se kapitel 4.2, 4.4.1 och 7.7.

I 3 kap. 8 § LEK återfinns också bestämmelser om att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om innehållet i en allmän inbjudan och om förfaranden. PTS har rätt att utfärda sådana föreskrifter i enlighet med 19 § FEK. PTS har även rätt att utfärda verkställighetsföreskrifter i enlighet med 4 § FEK, bland annat vad gäller frågor om tillstånd enligt 3 kap. LEK.

De nu gällande auktionsföreskrifterna gäller för urvalsförfaranden där det pris sökanden är villig att betala för tillståndet ska vara utslagsgivande, det vill säga auktioner.¹⁵ Auktionsföreskrifterna är generiska såtillvida att de inte gäller för tilldelning av ett specifikt frekvensband utan för alla tilldelningar där priset är utslagsgivande för vilken budgivare som erhåller tillståndet (auktion) och såtillvida att de avser att gälla för auktionsförfaranden med en eller flera budrundor. De gäller dock inte för skönhetstävlingar eller kombinationer av auktion och skönhetstävling.

Såsom nämnts ovan föreslås FDD5-blocket tilldelas genom ett kombinerat urvalsförfarande. Eftersom de nu gällande auktionsföreskrifterna inte omfattar kombinerat urvalsförfarande, avser PTS att besluta om föreskrifter avseende ett kombinerat urvalsförfarande för FDD5-blocket. Förfarandet för denna tilldelning kommer att efterlikna det förfarande som har tillämpats i 800 MHz-tilldelning. Eftersom det kombinerade urvalsförfarandet avseende FDD5-blocket huvudsakligen planeras att motsvara det kombinerade urvalsförfarandet som tillämpades för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen år 2011 kommer de föreslagna föreskrifterna för FDD5-tilldelningen även att huvudsakligen motsvara PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

De fyra frekvensblocken om 2×5 MHz vardera (FDD1–FDD4) föreslås auktioneras ut i enlighet med auktionsföreskrifterna. I samband härmed kan nämnas att till följd av att flertalet tillstånd kommer att tilldelas genom olika auktioner de kommande åren kommer auktionsföreskrifterna också ändras. Ändringen består i att auktioner med en budrunda ska kunna genomföras med ett högre lägsta bud än en krona (se separat konsekvensutredning¹⁶ för mer information). Ändringen i auktionsföreskrifterna berör inte i sak det nu föreliggande tilldelningsförfarandet för 700 MHz-bandet. De ändrade auktionsföreskrifterna föreslås träda i kraft samtidigt som nu föreslagna föreskrifter.

¹⁵ Anbudsförfaranden som anges i 3 kap. 8 § LEK förklaras som auktioner i proposition 2002/03:110 – *Lag om elektronisk kommunikation, m.m.*, s. 368.

¹⁶ Konsekvensutredning avseende förslag till ändring av 9 § Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2008:1) om spektrumauktioner, PTS ärende med dnr 16-996.

2.3 Internationell harmonisering

På global nivå planeras frekvensband genom de beslut som antas vid Internationella teleunionens (ITU) världsradiokonferenser (World Radio Conference (WRC)). Vid världsradiokonferenserna behandlas förslag från ITU:s medlemsländer och överenskommelser träffas om revideringar av ITU:s Radioreglemente (ITU-RR), för att göra det möjligt för radioanvändningen att utvecklas.

Direkt efter världsradiokonferensen 2015 (WRC-15) blev allokering av frekvensutrymmet 694–790 MHz till mobil radio (t.ex. mobiltelefoni och trådlös bredband) i ITU Region 1 (som Sverige tillhör) på ko-primär (eng. *co-primary*) basis gällande, i enlighet med beslut från världsradiokonferensen 2012 (WRC-12). Bandet är även fortsatt allokerat till rundradio (marksänd tv och ljudradio).

Enligt de förfaranden som föreskrivs i radiospektrumbeslutet (2002/626/EU) och inom ramen för Radiospektrumkommitténs (RSC) arbete pågår för närvarande utarbetande av ett beslut om tekniska genomförandeåtgärder för harmonisering av de tekniska villkoren i frekvensutrymmet 694–790 MHz inom EU. Harmoniseringen bygger på de rapporter i ämnet som tagits fram inom de europeiska teleförvaltningarnas samarbetsorgan European Conference of Postal and Telecommunications Administrations (CEPT). PTS deltar aktivt i såväl CEPT:s som RSC:s arbete.

2.4 Bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

PTS avser att med stöd av 4 och 19 §§ FEK utfärda föreskrifter avseende ett kombinerat urvalsförfarande för tilldelning av ett nationellt tillstånd att använda radiosändare. Bemyndigandena ger PTS rätt att utfärda verkställighetsföreskrifter för frågor om bl.a. ansökan och tillstånd enligt LEK samt föreskrifter om vilket förfarande som ska användas enligt 3 kap. 8 § tredje stycket LEK och om innehållet i en allmän inbjudan.

3 Sammanfattning

PTS föreslår att besluta om föreskrifter avseende ett kombinerat urvalsförfarande för ett nationellt tillstånd att använda radiosändare i ett frekvensblock om 2×10 MHz i frekvensbandet 723–733/778–788 MHz (FDD5 i 700 MHz-bandet). Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2016 och kommer att ha en begränsad giltighetstid.

Förslaget till dessa nya föreskrifter om kombinerat urvalsförfarande för ett nationellt tillstånd att använda radiosändare i ett frekvensblock i frekvensbandet 703–733/758–788 MHz (700 MHz-bandet) är utformat som en kombination av auktion och skönhetstävling (utifrån budgivarnas åtaganden om täckning).

Eftersom det kombinerade urvalsförfarandet avseende FDD5-blocket planeras att huvudsakligen motsvara det kombinerade urvalsförfarandet som tillämpades för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen år 2011 kommer de föreslagna föreskrifterna för FDD5-tilldelningen att huvudsakligen motsvara PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-bandet.

Konsekvenser av föreslagna föreskrifter är begränsade och uppstår för det fåtal marknadsaktörer som kommer att delta i det kombinerade urvalsförfarandet. Eftersom föreskrifterna möjliggör tilldelningen av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet genom ett kombinerat urvalsförfarande medför föreskrifterna också indirekt konsekvenser, såsom bättre täckning där slutanvändare befinner sig. De direkta kostnader som uppkommer till följd av föreskrifterna rör sig främst om arbetet att sätta sig in i föreskrifternas innehåll, utforma remissvar till PTS och följa föreskrifterna som exempelvis att fylla i en blankett och ta fram bankgaranti för deltagandet. Kostnaderna för deltagandet i det kombinerade urvalsförfarandet ska emellertid ställas mot de sannolika intäkter samma deltagare kan få genom att kunna erbjuda mobila kommunikationstjänster till slutanvändare i FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

4 Beskrivning av problemet, vad man vill uppnå med förslaget, konsekvenser och kostnader

4.1 Behov av täckning där kommersiellt incitament saknas

Som framgår av PTS rapport¹⁷ avseende uppdrag att utreda den framtida användningen av frekvensutrymmet 694–790 MHz anser PTS att det är motiverat att förena 700 MHz-bandet med ett täckningskrav och då främst i syfte att öka tillgången till mobila kommunikationsnät där konsumenter befinner sig. 700 MHz-bandet har vågutbredningsegenskaper som ger god yttäckning, och är därför också lämpligt för områden där mastplatserna står

¹⁷ PTS, *Rapport av uppdrag att utreda den framtida användningen av 700 MHz-bandet (694–790 MHz)*, PTS-ER-2015:15, s. 10.

relativt glest. Det finns dessutom alltfjämt en hel del brister i täckningen, inte minst i glest befolkade delar av landet. På detta sätt bidrar 700 MHz-bandet till att uppnå de it-politiska målen.

PTS har därför föreslagit¹⁸ att frekvensblocket FDD5 förenas med ett täckningskrav, i syfte att förbättra utomhustäckningen för tal- och datatjänster (minst 10 Mbit/s) där konsumenterna¹⁹ vistas och för att skapa täckning i områden som av olika anledningar är viktiga att täcka ur ett samhällsperspektiv, och där kommersiellt incitament saknas för utbyggnad.

4.2 Täckningskravets utformning och behov av nya föreskrifter för kombinerat urvalsförfarande

Täckningskravet föreslås utformas som ett åtagande att tillhandahålla täckning i de ytor som tillståndshavaren väljer bland de prioriterade ytor som PTS definierat.²⁰ Utöver detta föreslås att PTS årligen pekar ut ett visst antal mastplatser. Avsikten är att tillståndshavaren i första hand ska tillhandahålla täckning genom att etablera nya master. Kostnader för investering för nyetablering av master kommer enligt förslaget att få räknas av från det belopp som denne har bjudit i det kombinerade urvalsförfarandet (enligt en av PTS fastslagen modell).²¹

Förslaget innebär att alla bud i det kombinerade urvalsförfarandet upp till och med takbeloppet är bindande löften om täckning. Med takbelopp avses det högsta belopp som en deltagare i urvalsförfarandet kan erbjuda i täckning. Så långt utgör förfarandet en ”skönhetstävling” eftersom de bud som läggs är löften om täckning upp till och med takbeloppet. Något pris för tillståndet ska inte betalas i denna del. Endast eventuella bud som överstiger takbeloppet kommer att utgöra bud i pengar i auktionen. Enligt de föreslagna föreskrifterna ska lägsta bud för täckning (lägsta bud) för att få delta i det kombinerade urvalsförfarandet fastställas samt ett högsta belopp (takbelopp) tillämpas. Det lägsta beloppet och takbeloppets storlek föreslås anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd i 700 MHz-bandet och att utfärda allmän inbjudan.

¹⁸ PTS förslag till föreskrifterna bygger på det förslag inför tilldelning av 700 MHz-bandet som PTS skickade ut på konsultation den 21 december 2015 till intressenter, PTS, *Konsultation tilldelning av 700 MHz-bandet*, dnr 15-6916, av den 21 december 2015.

¹⁹ Begreppet konsument inkluderar alla användare av de tjänster som kan möjliggöras med frekvenserna som tilldelas.

²⁰ Karta över prioriterade ytor kommer att presenteras i samband med remiss av begränsningsbeslut och allmän inbjudan.

²¹ Modellen kommer att presenteras och beskrivas i beslut att begränsa antalet tillstånd i 700 MHz-bandet och att utfärda allmän inbjudan.

Urvalsförfarandet är med anledning av detta en kombination av auktion och skönhetstävling.

Eftersom de nu gällande auktionsföreskrifterna inte omfattar kombinerat urvalsförfarande, föreslår PTS att nya föreskrifter utfärdas avseende ett kombinerat urvalsförfarande för ett nationellt tillstånd att använda radiosändare i FDD5-blocket.

4.3 Vad PTS vill uppnå med nya föreskrifter för tilldelning av FDD5-blocket via kombinerat urvalsförfarande

PTS vill med nya föreskrifter som möjliggör kombinerat urvalsförfarande för tilldelning av FDD5-blocket uppnå följande:

- tydlighet och transparens, d.v.s. insyn och öppenhet för deltagare i urvalsförfarandet och andra intressenter i syfte att förenkla förfarandet och ge dem bättre möjligheter att planera sina investeringar,
- rättssäkerhet, d.v.s. i möjligaste mån använda ett format som deltagarna och intressenter är bekanta med i syfte underlätta urvalsförfarandet, och
- effektiv frekvenstilldelning.

Med täckningskravet som följer av det presenterade förslaget²², vill PTS möjliggöra förbättrad utomhustäckning för tal- och datatjänster (minst 10 Mbit/s) där konsumenter vistas, och täckning i områden som av olika anledningar är viktiga att täcka ur ett samhällsperspektiv.²³

4.4 Kostnadsmässiga och andra konsekvenser som regleringen medför

Det ska inledningsvis noteras att de kostnader som uppkommer som en följd av de föreslagna föreskrifterna för deltagare i det kombinerade urvalsförfarandet för FDD5-blocket är gemensamma med kostnaderna för auktionen av de övriga tillstånden i 700 MHz-bandet. Detta beror på att båda delarna av tilldelningsförfarandet genomförs i samma auktionssystem (den programvara som används för förfarandet) och föregås av en ansökan och en bankgaranti, som är gemensamma för båda delarna av tilldelningsförfarandet.

²² PTS förslag till föreskrifterna bygger på det förslag inför tilldelning av 700 MHz-bandet som PTS skickade ut på konsultation den 21 december 2015 till intressenter, PTS, *Konsultation tilldelning av 700 MHz-bandet*, dnr 15-6916, av den 21 december 2015.

²³ Regeringsbeslut N2014/2009/I TP, *Uppdrag att planera frekvensutrymme för marksänd tv efter den 31 mars 2017*, beslutat den 24 april 2014 och Regeringsbeslut N2014/2008/I TP, *Uppdrag att utreda den framtida användningen av 700 MHz-bandet (694–790 MHz)*, beslutat den 24 april 2014.

Mot bakgrund av att de föreslagna föreskrifterna reglerar det kombinerade urvalsförfarandet för tilldelning av FDD5-blocket är de kostnader som följer direkt av föreskrifterna mycket begränsade eftersom dessa endast handlar om själva urvalsförfarandet. Såsom framgår ovan är de som berörs direkt av förslaget de operatörer som deltar i det kombinerade urvalsförfarandet för tilldelning av FDD5-blocket. Den vinnande budgivaren berörs särskilt genom att denne ska uppfylla täckningskravet. Mot bakgrund av att de föreslagna föreskrifterna möjliggör det kombinerade urvalsförfarandet, vilket i sin tur är en förutsättning för det föreslagna täckningskravet, redogör PTS också nedan för de konsekvenser som uppstår till följd av tilldelningen av tillstånd att använda radiosändare i FDD5-blocket.

Det föreslagna kombinerade urvalsförfarandet innebär att kostnader uppkommer inför och under det kombinerade urvalsförfarandet men framförallt uppkommer kostnader vid/efter tilldelning av tillstånd att använda radiosändare, när priset för tillståndet ska betalas eller de bindande löften som gjorts under urvalsförfarandet ska realiseras. Det är i sammanhanget viktigt att komma ihåg att deltagandet i urvalsförfarandet är frivilligt samt att vinnande deltagare i urvalsförfarandet tilldelas någonting som denne sannolikt bedömer är mycket värdefullt och anser sig kunna skapa intäkter genom. De totala kostnaderna, både direkta och indirekta kostnader, ska emellertid ställas mot de sannolika intäkterna av att inneha ett tillstånd att använda radiosändare i ett frekvensband vilket möjliggör tillhandahållande av mobila kommunikationstjänster. Av rapporten "Svensk telemarknad" framgår att intäkterna på marknaden för mobila samtals- och datatjänster första halvåret 2015 uppgick till 15,2 miljarder kronor.²⁴ Uppgiften i Svensk telemarknad omfattar samtliga frekvensband som är möjliga att nyttja för elektroniska kommunikationstjänster. Statistikuppgiften kan dock ge en indikation på att möjligheten att kunna erbjuda mobila samtals- och datatjänster under en period om sex månader innebär en avsevärd inkomst för den vinnande deltagaren i urvalsförfarandet.

4.4.1 Värdet på tillståndet för FDD5-blocket

FDD5-blocket föreslås förenas med täckningskrav som beskrivs i kapitel 4.2 ovan.

Den deltagare i urvalsförfarandet som vinner blocket, tillståndshavaren, får enligt förslaget, efter att ha realiserat täckning i de ytor som tillståndshavaren väljer bland de prioriterade ytorna som PTS definierat, avräkna en del av kostnaderna för investeringarna (enligt en av PTS fastslagna modell) från det

²⁴ Svensk Telemarknad första halvåret 2015, PTS-ER-2015:28, av den 23 november 2015.

belopp som denne har bjudit i det kombinerade urvalsförfarandet. Tillståndshavaren kommer därmed att bekosta utbyggnad av täckning i enlighet med täckningskravet. Det belopp som avräknas betalas således inte in till staten utan ska användas för utbyggnad av infrastruktur.

Täckningskravet som föreslås förenas med tillståndet för FDD5-blocket kan medföra att intäkterna för staten endast består av värdet av att täckningen för tal- och datatjänster (minst 10 Mbit/s) förbättras där konsumenter vistas. Täckning kan också skapas i områden som av olika anledningar är viktiga att täcka ur ett samhällsperspektiv och som idag saknar mobila kommunikationstjänster. Den vinnande budgivaren får tillgång till frekvenser som i sig har ett stort samhällsekonomiskt värde. Tillgången till mobila kommunikationstjänster har betydelse för företagets tillväxt och konkurrensförmåga samt för privatpersoners tillgång till information och andra samhällstjänster.

Förslaget innebär att utbyggnaden kommer att ske på platser som tillståndshavaren troligen inte själv hade valt eller bedömt som lönsamma. Det bör emellertid understrykas att förslaget tillstånd för FDD5-blocket, på samma sätt som för blocken FDD1–4, även berättigar till användning av radiospektrum och utbyggnad av nät på kommersiella grunder i hela Sverige.

4.4.2 Kostnader som föranleds av nya föreskrifter

De nu föreslagna föreskrifterna innehåller inte några åligganden för marknadsaktörer som inte väljer att ansöka om att få delta i tilldelningsförfarandet. De marknadsaktörer som är intresserade av att delta i det kombinerade urvalsförfarandet behöver lägga ned tid på att sätta sig in i de regler som föreskrifterna innebär. Förslaget till reglering innehåller bl.a. krav på ansökan och bankgaranti för att få delta i det kombinerade urvalsförfarandet. Vidare omfattar förslaget regler om hur förfarandet går till enligt vad som beskrivs i kapitel 2.2 ovan.

Oavsett det arbete som behöver göras av utvärderingen av aktuellt spektrum (se kapitel 4.2.2 nedan) genererar föreskrifterna som sådana ett utvärderingsarbete. Sannolikt behöver personal med olika kompetenser som juridik, ekonomi och teknik delta i utvärderingen av PTS förslag till nya föreskrifter. Om berörd personal hos marknadsaktörerna lägger ned sammanlagt 120 timmar för arbetet med inläsning, utredning, förankring och internt beslutsfattande samt framtagning av remissvar för specifika föreskrifter och om timlönen är 330 kronor innebär det en total kostnad om 120 timmar × 330 kronor, det vill säga 39 600 kronor.

Den föreslagna regleringen innehåller ett krav på att ansökan ska göras på en blankett som PTS tillhandahåller. En konsekvens av bestämmelsen är att den

sökande som inte använder blanketten inte får delta i förfarandet. Kostnader förenade med ansökan och tillhörande bilagor ryms inom ovannämnd tidsuppskattning och kostnad. Utöver tiden för själva upprättandet finns också kostnad för ett registreringsbevis från Bolagsverket²⁵ (200 kronor), eller motsvarande handlingar för utländska sökande (250 kronor). Om någon annan än behörig firmatecknare undertecknar ansökan måste också en fullmakt ges in och denna kostnad kan uppskattas till 100–1 000 kronor.

Den föreslagna regleringen innehåller också ett krav på att sökanden ska ge in en bankgaranti. Garantin syftar till att staten ska få säkerhet för sin fordran på vinnande budgivare i tilldelningsförfarandet för 700 MHz-bandet. Sökanden måste ombesörja de åtgärder som krävs för att få en bankgaranti utfärdad, annars får denne inte delta i förfarandet. En bankgaranti kan jämföras med ett lån och medför därför en kostnad som är beroende av bl.a. sökandens kreditvärdighet hos utfärdande bank samt det allmänna ränteläget. Kostnaden uppgår normalt till mellan 1 och 5 procent per år av garantibeloppet. Storleken på bankgarantins belopp är beroende av om sökanden vill kunna bjuda på ett eller fler frekvensblock. Bankgarantin måste vara giltig under viss tid vilket kommer att, tillsammans med det exakta beloppet för bankgarantin, presenteras och beskrivas i beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan. Som jämförelse kan nämnas att bankgarantibeloppet i 800 MHz-tilldelningen uppgick till 25 miljoner kronor per frekvensblock om 2×5 MHz, och att bankgarantin skulle gälla i 5 månader. Eftersom bankgaranti krävs för att få delta i tilldelningsförfarandet uppkommer denna kostnad oavsett om sökanden vinner tillstånd eller inte. Arbetskostnaden hos sökanden för att erhålla en bankgaranti kan uppskattas till 10 timmar. Med en timkostnad om 330 kronor motsvarar detta en kostnad om 3 300 kronor.

PTS bedömer att det för en sökande är mer fördelaktigt med krav att ge in en bankgaranti jämfört med alternativet med kravet att betala in motsvarande belopp kontant som en deposition. Bankgarantin är enklare att administrera och innebär inte överföring av kontanta belopp, vilket sänker kostnaderna för såväl banken som sökanden.

4.4.3 Kostnader som föranleds av tilldelningen som möjliggörs av föreskrifterna - inför och under deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet

Genom att föreskrifterna möjliggör tilldelning av tillstånd att använda radiosändare innebär föreskrifterna också indirekt kostnader som uppkommer

²⁵ <http://www.bolagsverket.se/be/sok/priser>. <http://www.bolagsverket.se/be/sok/priser>.

till följd av tilldelningen av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet. Emellertid uppstår dessa kostnader oavsett form av urvalsförfarande.

De administrativa kostnaderna inför och under det kombinerade urvalsförfarandet kan variera mycket, men är kopplade till hur högt deltagarna i urvalsförfarandet värderar tillståndet för FDD5-blocket. Ett högt värde medför att det kan vara meningsfullt att lägga ner mer tid på förberedelser och deltagande. Ett arbete inför deltagande i en auktion hos en marknadsaktör som är intresserad av att delta omfattar bland annat:

- utredning av behovet och alternativa lösningar,
- värdeuppskattning av aktuellt spektrum,
- överskådlig möjlig planering av näten,
- beräkningar av investeringskostnad för planerad utbyggnad,
- kartläggning av intäkter till följd av investeringen.

Samtliga arbetsuppgifter kräver interna rutiner och processer för beslutsfattande som i sin tur behöver ledtider. En uppskattning av personalkostnaden för att förbereda och delta i det kombinerade urvalsförfarandet är att det skulle krävas att 2–4 anställda arbetar med frågor kopplade till förfarandet under 2–4 månaders tid. Om 2 anställda arbetar heltid under 2 månaders tid innebär det att de lägger ned 672 timmar för det förberedande arbetet. Om timlönen uppgår till 330 kronor innebär det en total kostnad om 672 timmar x 330 kronor, det vill säga en totalkostnad om 221 760 kronor.

Urvalsförfarandena för tillstånden i 700 MHz-bandet bedöms pågå i 2–10 arbetsdagar. Det kan dock inte uteslutas att urvalsförfarandena tar längre tid. Som jämförelse kan nämnas 800 MHz-auktionen år 2011 som pågick i fem dagar medan 2,6 GHz-auktionen år 2008 pågick i 16 dagar. Medan urvalsförfarandena pågår har budgivarna ”auktionsteam” med personal som arbetar med auktionen. Ett auktionsteam består uppskattningsvis av 2–4 anställda och därutöver kan kortare arbetsinsatser för personal i ledningsställning och dylikt tillkomma. Om 2 anställda arbetar heltid i 10 dagar innebär det att de lägger ned 160 timmar för bevakningen av auktionen. Om timkostnaden är 330 kronor innebär det en totalkostnad om 52 800 kronor för att delta i hela tilldelningsförfarandet av 700 MHz-bandet (d.v.s. inte enbart det kombinerade urvalsförfarandet för FDD5-blocket).

Dessutom kan deltagaren i det kombinerade urvalsförfarandet behöva anlita en eller flera externa auktionskonsulter för bistå auktionsteamet. Om en auktionskonsult arbetar heltid i 5 dagar innebär det att denne lägger ned 40 timmar för stöd till auktionsteamet. Om timkostnaden är 1 000 kronor innebär det en totalkostnad om 40 000 kronor.

Det följer av förslaget att deltagarna i det kombinerade urvalsförfarandet samt den vinnande budgivaren av FDD5-blocket kommer att behöva kunna läsa datafiler med kartinformation från PTS som pekar ut de prioriterade områdena för täckningskravet. Kartinformationen kommer att tillgängliggöras genom ett elektroniskt filformat avsett för detta. Det är därför lämpligt att deltagarna i det kombinerade urvalsförfarandet samt den vinnande budgivaren införskaffar ett system som kan läsa dessa datafiler för det fall de inte redan har tillgång till ett sådant system. Kostnaden för detta uppgår till ca 20 000 kronor.

4.4.4 Kostnader som föranleds av tilldelningen av tillstånd som möjliggörs av föreskrifterna – efter tilldelning

Genom att föreskrifterna möjliggör tilldelning av tillstånd att använda radiosändare genom ett kombinerat urvalsförfarande innebär föreskrifterna också indirekt kostnader för den vinnande budgivaren av FDD5-blocket. Emellertid skulle dessa kostnader även ha uppstått till följd av tilldelning via enbart auktion, det vill säga oavsett om framtagande av nya föreskrifter skulle ha krävts för genomförandet av urvalsförfarandet.

Utöver den eventuella auktionslikvid som behöver betalas av den vinnande budgivaren i det kombinerade urvalsförfarandet av FDD5-blocket tillkommer också årlig avgift för innehav av tillstånd för användning av radiosändare i enlighet med PTS föreskrifter²⁶ (PTSFS 2015:5) om avgifter.

Täckningskravet som sådant medför också vissa administrativa kostnadsmissiga konsekvenser för tillståndshavaren. Exempelvis uppkommer under den tidsperiod som täckningskravet ska uppfyllas vissa kostnader för att redovisa fullgörande av villkoret att belasta tillståndshavaren enligt den avräkningsmodell som framgår av beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan. Tillkommande kostnader för redovisning av täckningskravet får bedömas som låga och beror av avräkningsmodellen som tydliggörs i det kommande beslutet om att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Vidare kommer kostnader för drift och underhåll av den färdiga infrastrukturen att föreligga under tillståndstiden. PTS har svårt att uppskatta dessa kostnader eftersom de är beroende av vem tillståndshavaren är, dvs. dennes befintliga infrastruktur, avtal med underentreprenörer m.m. Dessutom föreslås alla tillstånd i 700 MHz-bandet (det vill säga, inte enbart det tillstånd som förenas med täckningskrav och är föremål för föreskrifter) att innehålla ett villkor avseende åtagandet, som innebär att tillståndshavarna ska etablera en gemensam kontaktpunkt dit till vilken störningsanmälningar

²⁶ Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2015:5) om avgifter, beslutade den 14 december 2015.

gällande marksänd tv kan göras. Åtagandet är utformat på ett sätt som låter tillståndshavarna avgöra samarbetsformen, men kontaktpunkten bör samordnas med den redan befintliga kontaktpunkten för 800 MHz-bandet. Tillståndshavarnas kostnader för denna hantering är en konsekvens av att frekvenserna tas i bruk snarare än av de föreslagna föreskrifterna. Kostnaden är beroende av vem tillståndshavaren är (om det är en part som redan medverkar i kontaktpunkten för 800 MHz) och hur denne väljer att genomföra utbyggnaden. Kostnader för informationsinsatser kan eventuellt tillkomma.

För de indirekt berörda målgrupperna, som t.ex. slutanvändarna medför tillståndet för FDD5-blocket inga särskilda kostnadsmässiga konsekvenser. Många av slutanvändarna som blir berörda av den förbättrade yttäckningen genom täckningskravet har mobilabonnemang och behöver inte bekosta något ytterligare. Skulle en konsument vilja använda mobiltäckningen som fast uppkoppling kan det krävas en antenn som förbättrar mottagningen inomhus (vilket går att köpa i butiker för hemelektronik, ca 300 kronor) och ett abonnemang som medger mottagning av stor datamängd (ca 400 kronor/månad).

I sammanhanget ska även noteras att de deltagare i tilldelningsförfarandet som tilldelas tillstånd i 700 MHz-bandet ska betala en handläggningsavgift om högst 2 miljoner kronor. Beloppet fördelas mellan de vinnande budgivarna i hela tilldelningsförfarandet för 700 MHz-bandet, d.v.s. inte enbart för det kombinerade urvalsförfarandet för FDD5-blocket. Handläggningsavgiften, som motsvarar PTS externa kostnader, regleras i PTS föreskrifter (PTSFS 2015:5) om avgifter och är således inte en konsekvens av de här föreslagna föreskrifterna.

4.4.5 Andra konsekvenser

Förslaget innehåller en bestämmelse om spektrumtak, vilken redogörs för närmare i kapitel 5.5 och 7.5 nedan. Samma regel återfinns i auktionsföreskrifterna som föreslås tillämpas för auktionen av frekvensblocken FDD1–FDD4. Konsekvensen av bestämmelserna om spektrumtak i de båda föreskrifterna innebär att ingen enskild operatör kommer att kunna köpa allt tillgängligt frekvensutrymme i 700 MHz-bandet.

4.5 Effekterna om någon reglering inte kommer till stånd

Som nämnts ovan har PTS till uppgift att främja tillgången till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer, inbegripet att se till att samhälls-

omfattande tjänster finns tillgängliga, och att främja tillgången till ett brett urval av elektroniska kommunikationstjänster.²⁷

Frekvenser under 1 GHz har utbredningsegenskaper som gör dem väl lämpade för yttäckning och inomhustäckning. Bandets placering i radiospektrum möjliggör också framtagning och användning av kommersiella terminaler ("vanliga mobiltelefoner"). 700 MHz-bandet är således mycket väl lämpat för utbyggnad av framtidens elektroniska kommunikationssystem. Internationellt har bandet utpekats för ko-primär mobil användning. Det skapar goda förutsättningar för att utrustning för bandet ska kunna tillverkas i stora volymer och därmed till låga kostnader.

Som framgår av avsnitt 4.1 ovan anser PTS att det är motiverat att förena 700 MHz-bandet med ett täckningskrav och då främst i syfte att öka tillgången till mobila kommunikationsnät där konsumenterna befinner sig. PTS har föreslagit att FDD5-blocket förenas med ett täckningskrav, i syfte att förbättra utomhustäckningen för tal- och datatjänster (minst 10 Mbit/s) där konsumenterna²⁸ vistas och skapa täckning i områden som av olika anledningar är viktiga att täcka ur ett samhällsperspektiv. Med ett kombinerat urvalsförfarande säkerställs genomförande av utbyggnad av täckning bäst på platser där det inte är kommersiellt motiverat med utbyggnad.

Dessutom kan konstateras att 700 MHz-bandet är ett frekvensband som är möjligt att tilldela i närtid.

Effekterna av utebliven reglering är att tillstånd att använda radiosändare i FDD5-blocket inte kan förenas med täckningskrav såsom beskrivits ovan i kapitel 4.2. Ytterligare information finns i kapitel 6.6 om PTS bedömning av det mest lämpliga regleringsalternativet.

4.6 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Den föreslagna regleringen sker i enlighet med bestämmelserna i 3 kap. 7–8 §§ LEK. Dessa bestämmelser återspeglar bestämmelserna i auktorisationsdirektivet²⁹ och ramdirektivet³⁰. Auktorisationsdirektivet och ramdirektivet

²⁷ 4 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen.

²⁸ Begreppet konsument inkluderar alla användare av de tjänster som kan möjliggöras med frekvenserna som tilldelas.

²⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/20/EG av den 7 mars 2002 om auktorisation för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, EGT nr L 108, av den 24 april 2002, s. 21–32 (auktorisationsdirektivet), framför allt artiklarna 6–7.

syftar till att genomföra en inre marknad för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, tillhörande faciliteter och tillhörande tjänster och inrätta ett harmoniserat regelverk för dessa.

Om antalet nyttjanderätter till ett frekvensutrymme begränsas, så följer av artikel 7.3 auktorisationsdirektivet att tillstånden ska beviljas på objektiva, öppet redovisade, icke-diskriminerande och proportionella urvalskriterier. I linje med auktorisationsdirektivets krav bör därför föreskrifter reglera urvalsförfaranden på ett icke-diskriminerande, transparent och effektivt sätt. Mot bakgrund av ovanstående måste Sverige ha regler för hur urvalet ska ske.

De föreslagna föreskrifterna ger ett yttre ramverk för hur det kombinerade urvalsförfarandet i tilldelningen av tillstånd att använda radiosändare i FDD5-blocket i 700 MHz-bandet kommer att ske. Kravet på att urvalsförfaranden ska ske på ett objektivt och icke-diskriminerande sätt tillgodoses genom att föreskrifterna inte gör någon åtskillnad mellan deltagarna i det kombinerade urvalsförfarandet. Kravet på proportionalitet uppfylls genom att regleringen inte ställer andra krav än som behövs i enlighet med tidigare utredningar, bland annat om samhällsnytta³¹ Kravet på transparens uppfylls genom att samråd sker inom ramen för föreskriftsprocessen samt också genom det samråd som sker om beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

PTS bedömer sammanfattningsvis att de föreslagna föreskrifterna överensstämmer med kraven i auktorisationsdirektivet och ramdirektivet.

4.7 Särskilda hänsyn när det gäller tidpunkt för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

4.7.1 Ikraftträdande

Sverige har ett intresse av att behålla sin ställning som föregångsland inom området för trådlös elektronisk kommunikation. PTS bedömning är att den internationella harmoniseringen av frekvensutrymmet 694–790 MHz nu nått så långt att det finns förutsättningar att tilldela frekvensutrymmet 694–790 MHz i Sverige. Det är ett flertal länder i Europa som gått ut med besked om tilldelningar av frekvensutrymmet 694–790 MHz för mobila tjänster i en nära

³⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, EGT nr L 108 , av den 24 april 2002, s. 33–50 (ramdirektivet).

³¹ För mer information, se *Förstudierapport 700 MHz – Förstudie inför arbete med tilldelning av 694–790 MHz*, PTS-ER-2015:10, av den 14 april 2015.

framtid. Resultatet av internationell harmonisering har fortsatt stor betydelse för den framtida användningen av frekvensutrymmet 694–790 MHz i Sverige. Den Europeiska kommissionen arbetar även med ett beslut om tilldelning av frekvensutrymmet 694–790 MHz och förväntas att ta fram ett beslut som innebär att frekvensbandet ska tilldelas för markbundna system som kan tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster för mobil data-kommunikation.³² Tilldelningen av 700 MHz-bandet är avslutad i Tyskland³³ och Frankrike³⁴. Danmark har beslutat om att 700 MHz-bandet ska användas för mobilt bredband från och med april 2020. I Finland har man beslutat om att 700 MHz-bandet kan användas för andra mobila tillämpningar från och med januari 2017, i Estland från juli 2017 och i Norge senast från juni 2021.

PTS uppfattning är det finns starka skäl att tilldela tillstånd i 700 MHz-bandet i god tid innan 1 april 2017, när frekvensbandet frigörs från tv-användning, i enlighet med regeringens beslut.³⁵

De föreslagna föreskrifterna tillsammans med auktionsföreskrifterna anger de sakliga grunderna för urvalsförfarandena för tilldelningen. Beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan preciserar och ger information om detaljer för tilldelningsförfarandet. De marknadsaktörer som är intresserade av att delta i tilldelningen av 700 MHz-bandet måste förbereda sitt deltagande genom exempelvis framtagande av bankgaranti. Tidigare har deltagare i större urvalsförfaranden framfört önskemål om god framförhållning i tilldelningsprocessen så att deltagarna kan planera bättre.³⁶ I tidigare urvalsförfaranden har en tidsperiod om 4–6 månader ansetts ge tillräckligt med tid för arbete med förberedelser vilket PTS även i tilldelningsförfarandet för 700 MHz-bandet anser är en rimlig tidsperiod. Eftersom tilldelningen är planerad till slutet av år 2016 betyder det att dessa föreskrifter måste ha trätt i kraft under sommaren 2016. Föreskrifterna föreslås därför träda i kraft den 1 juli 2016. Eftersom de föreslagna föreskrifterna endast gäller det kombinerade urvalsförfarandet för

³² Se *Rapport av uppdrag att utreda den framtida användningen av 700 MHz-bandet (694–790 MHz)*, PTS-ER-2015:15, av den 15 april 2015.

³³

http://www.bundesnetzagentur.de/EN/Areas/Telecommunications/Companies/FrequencyManagement/FrequencyAward/FrequencyAward_node.html

³⁴

[http://www.arcep.fr/index.php?id=8571&tx_gsactualite_pi1\[uid\]=1816&tx_gsactualite_pi1\[annee\]=&tx_gsactualite_pi1\[theme\]=&tx_gsactualite_pi1\[motscle\]=&tx_gsactualite_pi1\[backID\]=26&cfHash=1ccf24d3eeadce80103e99e149c2b247&L=1](http://www.arcep.fr/index.php?id=8571&tx_gsactualite_pi1[uid]=1816&tx_gsactualite_pi1[annee]=&tx_gsactualite_pi1[theme]=&tx_gsactualite_pi1[motscle]=&tx_gsactualite_pi1[backID]=26&cfHash=1ccf24d3eeadce80103e99e149c2b247&L=1)

³⁵ Regeringsbeslut N2014/2008/ITP, *Uppdrag att utreda den framtida användningen av 700 MHz-bandet (694–790 MHz)*, beslutat den 24 april 2014.

³⁶ Se bl.a. rapport från Stelacon, *Fem år med spektrumauktioner – En undersökning på uppdrag av PTS*, som finns tillgänglig på: <http://www.pts.se/sv/Dokument/Rapporter/Radio/2010/Fem-ar-med-spektrumauktioner---PTS-ER-20109/>.

tilldelning av tillstånd för FDD5-blocket år 2016 kommer föreskrifterna att ha en begränsad giltighetstid.

4.7.2 Särskilda informationsinsatser

Föreskrifterna föranleder inga särskilda informationsinsatser, utan kommer att presenteras tillsammans med beslut om att begränsa och att utfärda allmän inbjudan.

I samband med tilldelningen av 700 MHz-bandet kan det föreligga behov av informationsinsatser, indirekt är detta kopplat till föreskrifterna eftersom föreskrifterna anger de sakliga grunderna för själva tilldelningen dock finns det ingen koppling till ikraftträdandet av föreskrifterna. Exempelvis för det fall störningar på marksänd tv uppkommer när 700 MHz-bandet tas i bruk är det viktigt att tv-tittare som kan beröras enkelt kan hitta information om vilken hjälp som kan erhållas och från vem. Möjligen kan tillståndshavarna även behöva informera om sin utbyggnad och dess eventuella påverkan på marksänd tv.

5 Berörda av förslaget och konsekvenser för dessa

5.1 Vilka som berörs av förslaget

De nu föreslagna föreskrifterna innehåller inte några åligganden för marknadsaktörer som inte väljer att ansöka om att få delta i det kombinerade urvalsförfarandet för tilldelning av FDD5-blocket. PTS bedömer att de som berörs direkt av föreskrifterna en mycket liten målgrupp, vilken består dels av de operatörer som redan är aktiva på den svenska marknaden för mobil kommunikation, och dels av eventuella aktörer som kan vara intresserade av att träda in på den marknaden, och som har de finansiella resurser som krävs för detta. Det rör sig enligt PTS bedömning i praktiken om högst ett tiotal företag. I upplysande syfte redogör PTS också nedan för de parter som indirekt berörs av de föreslagna föreskrifterna som en effekt av det täckningskrav som möjliggörs genom regleringen.

Direkt berörda parter:

De som berörs direkt av förslaget är de företag som deltar i det kombinerade urvalsförfarandet för tilldelning av FDD5-blocket. Den vinnande budgivaren berörs särskilt genom att denne ska uppfylla täckningskravet. För mer information om antal företag som berörs och vilka branscher se kapitel 5.2

nedan, och för mer information om särskild hänsyn till små företag se kapitel 5.7 nedan.

Indirekt berörda parter:

Tillverkarna av utrustning för elektroniska kommunikationsnät torde kunna se en ökad efterfrågan på sina produkter och tjänster, eftersom nya mastplatser kommer att byggas. Även el- och nätbolag torde kunna se en ökad efterfrågan på sina tjänster och produkter, eftersom el kommer att behöva dras fram till de nya mastplatserna.

Slutanvändare av elektroniska kommunikationstjänster kommer indirekt att beröras som en effekt av det täckningskrav som möjliggörs genom den föreslagna regleringen i och med att frekvenserna ifråga tilldelas för användning av mobila kommunikationstjänster där slutanvändare vistas. Detta innebär att fler slutanvändare kan erhålla större kapacitet och snabbare tillgång till tjänster där de vistas och i områden som av olika anledningar är viktiga att täcka ur ett samhällsperspektiv. Andelen prioriterad yta kommer att skilja sig mellan länen. De län som förväntas ha mest prioriterad yta är i norra delarna av Sverige. Slutanvändare och företag som befinner sig i dessa län kommer därmed indirekt särskilt beröras som en effekt av det täckningskrav som möjliggörs genom regleringen.

Förslaget berör även indirekt de verksamheter i Sverige som är belägna i närheten av de nya mastplatserna, eftersom även dessa områden kan förväntas få en förbättrad inomhustäckning som en effekt av det täckningskrav som möjliggörs genom regleringen. Den förbättrade utomhustäckningen för tal- och datatjänster (minst 10 Mbit/s) där konsumenter vistas, kommer även indirekt att komma förbättra täckningen för de företag som har mobil verksamhet (såsom exempelvis taxi, hemtjänst eller hantverkare) eller vistas i områden som kommer att kunna få förbättrad täckning till del. Frekvensbandet direkt under frekvensutrymmet 694–790 MHz ska fortsättningsvis användas för marksänd tv och kan komma att påverkas av den nya användningen av 700 MHz-bandet. Tv-tittare kan alltså komma att behöva hjälp med att åtgärda störningar på tv-mottagare på samma sätt som sker idag för störningar från användning i 800 MHz-bandet. Eventuellt skulle därför också myndigheten för press, radio och tv komma att beröras genom att tv-tittare riktar frågeställningar till myndigheten om skydd för sändningar av marksänd tv från störningar till följd av annan användning i frekvensutrymmet 694–790 MHz. Erfarenheterna från

användningen av mobila LTE-system i 800 MHz-bandet har dock generellt sett varit goda och mängden störningar på tv-mottagning i det fallet begränsad.³⁷

Det kan inte heller uteslutas att myndigheter verksamma inom konsument- och landsbygdspolitik, allmän säkerhet, hälsa och försvar, kan komma att beröras. Frekvenser frigörs för användning som kan vara närliggande i förhållande till de frekvensområden som myndigheten själv använder eller som används av berörda intressenter inom myndigheternas verksamhetsområden.

5.2 Antal företag som berörs och vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Direkt berörda parter:

De nu föreslagna föreskrifterna innehåller inte några åligganden för marknadsaktörer som inte väljer att ansöka om att få delta i det kombinerade urvalsförfarandet för tilldelning av FDD5-blocket. Som närmare berörts ovan bedömer PTS att det främst är operatörer som redan är verksamma på den svenska marknaden för mobil kommunikation som kan vara intresserade av att ansöka om att få delta. Till detta kommer aktörer som vill träda in på den svenska marknaden.

Som närmare utvecklats ovan i kapitel 5.1 bedömer PTS att de marknadsaktörer som kan vilja ansöka om att delta i det kombinerade urvalsförfarandet, och som därigenom åläggs skyldigheter genom föreskrifterna, främst är stora företag med betydande finansiella resurser.

Det finns för närvarande fem företag som driver rikstäckande mobilnät och tillhandahåller mobilkommunikation på slutkunds- och grossistmarknaderna i Sverige. TeliaSonera, Telenor, Tele2 och Hi3G är de största aktörerna och använder samtliga modern LTE-teknik i bl.a. 2,6 GHz- och 800 MHz-banderna för produktion av tjänster. Net1 Sverige AB driver ett mobilnät i 450 MHz-bandet och kan ses som en aktör inriktad huvudsakligen på kunder som har behov av täckning i glesbefolkade områden där andra aktörers täckning är otillräcklig.

Av rapporten Svensk Telemarknad 2014³⁸ framgår följande: *De fyra största aktörerna hade tillsammans 94,8 procent av abonnemangen på marknaden i slutet av 2014.*

³⁷ Påverkan på marksänd tv från utbyggnad i 800 MHz-bandet - ett år efter tilldelning – PTS-ER-2012:19.

³⁸ Marknadsandelar -abonnemang på mobila samtals- och datatjänster, Svensk Telemarknad 2014, PTS-ER 2015:19.

Hi3G (Tre) ökade sin marknadsandel från 11,4 till 12,5 procent mellan sista december 2013 och 2014 medan TeliaSonera, Tele2 och Telenor minskade sina andelar under perioden. De övriga aktörernas samlade marknadsandel ökade från 4,8 till 5,2 procent. Av dessa var Lycamobile den största operatören med 2,2 procent av abonnemangen på marknaden. Även i den här gruppen av operatörer skiljer sig företagen åt avsevärt på många olika vis – vad gäller antal kunder, omsättning, personal m.m.. Nettoomsättning 2014 för TeliaSonera uppgick till 101 060 miljoner kronor medan nettoomsättning för Hi3G 2014 uppgick till 6 664 miljoner kronor.

PTS kan inte bedöma vilka andra företag som eventuellt skulle kunna vara intresserade av att träda in på den svenska marknaden för mobil kommunikation genom att delta i tilldelningen av 700 MHz-bandet. Det får dock förutsättas att det skulle röra sig om stora företag med betydande finansiella resurser, givet det mycket omfattande åtagande det skulle innebära att bygga upp ett nytt rikstäckande mobilnät i Sverige.

Indirekt berörda parter:

Såsom har framgått ovan av kapitel 5.1 kommer också företag som har en mobil verksamhet och/eller befinner sig i de områden som kommer att få förbättrad täckning att beröras på det viset att de får bättre kapacitet och täckning också i en del av de täckningsluckor som finns idag.

För information om andra företag och verksamheter som indirekt berörs av regleringen, se kapitel 5.1 ovan.

5.3 Tidsåtgång och administrativa kostnader för företag

Den föreslagna regleringen liksom de nu gällande auktionsföreskrifterna innehåller bland annat formkrav vilket leder till vissa administrativa åtgärder som kräver tid och avgifter, t.ex. utdrag ur bolagsregistret och bankgarantikostnader, såsom har beskrivits ovan i kapitel 4.4.

5.4 Andra kostnader och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta

De nu föreslagna föreskrifterna innehåller inte några åligganden för marknadsaktörer som inte väljer att ansöka om att få delta i det kombinerade urvalsförfarandet för tilldelning av FDD5-blocket.

Kostnader och konsekvenser har redogjorts för ovan i kapitel 4.4. Det kan därmed konstateras att förslaget till föreskrifterna som sådana inte kommer att

leda till större förändringar i verksamheten hos deltagarna i tilldelningen av 700 MHz-bandet. Möjligen kan ett visst behov av anlitan­de av fristående konsulter tillkomma för t.ex. rådgivning om budgivningsstrategi.

PTS utesluter inte heller att det kan komma att behövas kompletterande resurser för att uppfylla täckningskravet. PTS uppskattar inte att några andra kostnader än de som redogjorts för ovan i kapitel 4.4. kommer att uppstå till följd av förslaget till nya föreskrifter om urvalsförfaranden vid tilldelning av tillstånd att använda radiosändare.

5.5 Påverkan på konkurrensförhållandena för företagen

I de föreslagna föreskrifterna ges möjligheter att i beslut om begränsning av antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan utforma bestämmelser kring spektrumtak och samarbetsförbud.

Spektrumtak

Med spektrumtak avses den största mängd radiospektrum som kan förenas med tillstånd för en och samma deltagare i tilldelningsförfarandet. Konkurrens mellan flera marknadsaktörer är en förutsättning för att uppnå PTS målsättning om ett brett utbud av prisvärda kommunikationstjänster till konsumenter. PTS föreslår att ett spektrumtak på 2×20 MHz ska gälla i 700 MHz-tilldelningen. Skälet till detta är främst för att undvika risken för en koncentration av spektrum i bandet, vilket skulle kunna vara negativt för utvecklingen och konkurrensen på marknaden. Spektrumtaket garanterar att minst två marknadsaktörer kan få tillgång till spektrum i 700 MHz-bandet.

En konsekvens av regleringen är, beroende på hur det slutliga spektrumtaket sätts i beslutet om allmän inbjudan, att ingen enskild operatör kommer att kunna köpa allt tillgängligt frekvensutrymme i 700 MHz-bandet.

Förbud mot samarbete

Föreslagna föreskrifter liksom nu gällande auktionsföreskrifter förbjuder samarbete under ett urvalsförfarande. Om deltagare olovligen samarbetar vid ett urvalsförfarande kan det påverka konkurrenssituationen och andra deltagare kan påverkas negativt. För att ett urvalsförfarande som tilldelningsmetod ska fungera optimalt måste den vara baserad på en sund konkurrens. Att förbjuda samarbete säkerställer att urvalsförfaranden genomförs som en tävling där de som värderar tillstånden för att nyttja spektrum högst också tilldelas dem.³⁹

³⁹ För mer information, se kapitel 7.14 nedan.

Sammanfattningsvis kan konstateras att både auktionsföreskrifterna och de föreslagna föreskrifterna möjliggör att vissa åtgärder kan vidtas när det finns risk för sämre förutsättningar för god konkurrens.

5.6 Påverkan på företagen i andra avseenden

PTS finner inte att det finns någon påverkan i andra avseenden som är av relevans för denna konsekvensutredning.

5.7 Särskilda hänsyn till små företag

De nu föreslagna föreskrifterna innehåller inte några åligganden för andra än de företag som ansöker om att få delta i tilldelningsförfarandet av tillstånd i 700 MHz-bandet.

Att tilldelningen utformats som ett kombinerat urvalsförfarande innebär att förutsättningarna för att tilldela ett tillstånd är bättre för ett företag med stora finansiella resurser än för ett företag med små finansiella resurser. Det är i och för sig inte en direkt följd av förslaget till föreskrifter. Nedan redogörs emellertid för PTS överväganden hur föreskrifterna skulle kunna påverka de små företag som eventuellt kan vilja ansöka om att delta i det kombinerade urvalsförfarandet.

Tilldelning via urvalsförfaranden ska genomföras i enlighet med PTS spektrumstrategi där det bland annat framgår att samhällsnyttan av radiospektrum i Sverige ska vara maximerad över tid vilket innebär att PTS bland annat ska öka tillgängligheten av användbart spektrum. Genom den samhällsekonomiska analysen som gjordes inom ramen för förstudien⁴⁰ framkommer bland annat hur tillgängligheten av användbart spektrum kan ökas i aktuellt frekvensområde. Föreslagna föreskrifter om urvalsförfaranden har utformats i enlighet med spektrumstrategins principer.

Det företag som värderar frekvensutrymmet högst ska tilldelas tillstånd. Med denna utgångspunkt utestängs inte små företag vare sig från att delta eller lägga vinnande bud i ett urvalsförfarande. Beroende på utformningen av reglerna i ett urvalsförfarande kan det givetvis finnas mer eller mindre goda förutsättningar för små företag att faktiskt delta och tilldelas tillstånd. En komplex auktion med många regler innebär kostnader för såväl auktionsförrättare och deltagare i urvalsförfarandet, och kan avskräcka små eller nystartade företag från att delta.⁴¹

⁴⁰ För mer information, se *Förstudierapport 700 MHz – Förstudie inför arbete med tilldelning av 694–790 MHz*, PTS-ER-2015:10, av den 14 april 2015.

⁴¹ PTS Rapport, *Bred och långsiktig analys för området elektronisk kommunikation*, PTS-ER-2009:2, av den 25 februari 2009.

Det kan dock tilläggas att PTS regelmässigt, i samband med genomförda urvalsförfaranden, utformat reglerna med särskilt beaktande av små företags förutsättningar att tilldelas tillstånd som till exempel de auktioner som har genomförts avseende kommunala tillstånd i 3,4–3,8 GHz banden. De nu föreslagna föreskrifterna innebär inga förändringar i myndighetens inriktning i denna del. Sådana generella regler som spektrumtak och förbud mot samarbete kan bidra till att förbättra små företags konkurrenskraft. Förslaget innehåller också så få begränsande villkor som möjligt.

Alla företag som uppfyller uppställda krav på ansökan, bankgaranti samt övrig reglering i förslaget kan delta i det kombinerade urvalsförfarandet. Det företag som är intresserat av tillståndet för FDD5-blocket kommer dock att behöva göra stora investeringar till ett belopp mellan det lägsta definierade beloppet och det högsta definierade beloppet (takbeloppet) på att bygga ut infrastruktur och skapa täckning i de ytor som tillståndshavaren väljer bland de prioriterade ytor som PTS definierat. Om vinnande bud överstiger takbeloppet måste den vinnande deltagaren i det kombinerade urvalsförfarandet även betala in överskjutande belopp som auktionslikvid till staten. Till detta kommer administrativa kostnader för bl.a. utfärdande av bankgaranti, vilka uppkommer oavsett om tillstånd erhålles eller inte. De företag som väljer att lägga bud på tillståndet för FDD5-blocket måste därför, oavsett storlek, ha eller kunna få tillgång till kapital. Mot bakgrund av 700 MHz-bandets stora värde och speciella egenskaper är detta något som måste anses naturligt.

Vid bestämmandet av omfattningen av täckningskravsblocket om 2×10 MHz, har det också ansetts viktigt att beakta att det ska vara möjligt att uppfylla täckningskravet med de frekvenser som omfattas av täckningskravet. Det ska inte krävas att en operatör har tillstånd för frekvenser i andra frekvensband än 700 MHz-bandet för att kunna uppfylla kravet. Även oetablerade eller utländska aktörer utan frekvenser på den svenska marknaden ska kunna delta och tilldelas blocket. Täckningskravet föreslås dock ändå kunna uppfyllas genom användande av andra redan tilldelade frekvensband med likvärdig prestanda och kapacitet.⁴²

Även de övriga tillståndens storlek i 700 MHz-bandet är föreslagna med utgångspunkten att PTS bör lämna så mycket som möjligt att bestämmas i auktionen för att inte förhindra en effektiv fördelning av spektrum. PTS har särskilt beaktat att det inte går att utesluta att en aktör endast skulle vara intresserad av någon av de andra 2×5 MHz-blocken, varför det i tilldelningen finns tillstånd som inte är större än så. PTS bedömer också att det har fördelen

⁴² PTS, *Konsultation tilldelning av 700 MHz-bandet*, dnr 15-6916, av den 21 december 2015, s. 8.

att det ökar möjligheten för att mindre aktörer kan vara med och konkurrera om frekvenserna.

Slutligen avser PTS också i enlighet med PTS spektrumstrategi, att besluta att tillståndsvillkoren möjliggör delning av spektrum. Därtill finns enligt 3 kap. 24 § LEK möjlighet till uthyrning av tillstånd att använda radiosändare. Både delning och uthyrning är verktyg som skapar ytterligare förutsättningar för små företag att kunna använda de tilldelade frekvenserna.⁴³

Sammanfattningsvis finner PTS att förslaget till föreskrifter inte hindrar små företag att delta i det kombinerade urvalsförfarandet. PTS finner inte i denna tilldelning skäl att vidta några särskilda åtgärder för små företag, utöver vad som beskrivits ovan.

5.8 Effekter för kommuner eller landsting

PTS bedömer inte att det finns någon övrig negativ påverkan i andra avseenden som är av relevans för kommuner eller landsting utöver vad som framgår generellt för deltagare i urvalsförfaranden i denna konsekvensutredning. En effekt av tilldelningen är dock bättre mobilt bredband och telefoni i hela landet, vilket torde påverka såväl kommuner som landsting positivt.

6 Beskrivning av alternativa lösningar och jämförelse med övervägda regleringsalternativ

6.1 Olika alternativa regleringar

Såsom framgår ovan i kapitel 4.1 bör täckningskrav förenas med tillstånd att använda radiosändare i FDD5-blocket. Sammanfattningsvis bedömer PTS att det innebär att tilldelningen av tillståndet kan göras genom tre olika möjliga urvalsförfaranden:

A (PTS förslag): tilldelning via kombinerat urvalsförfarande

B: tilldelning via auktion

C: tilldelning via skönhetsävling

⁴³ Se PTS, *Förstudierapport 700 MHz – Förstudie inför arbete med tilldelning av 694–790 MHz*, PTS-ER-2015:10, av den 14 april 2015, s. 51.

6.2 Tilldelning via auktion (alt. B)

Ett alternativ är att täckningskravet för frekvensblocket FDD5 formuleras annorlunda och inget kombinerat urvalsförfarande behövs. Blocket bjuds ut genom auktion på samma sätt som övriga frekvensblock i 700 MHz-bandet. Med frekvensblocket förenas ett tillståndsvillkor enligt 3 kap. 11 § 1 st. 3 p. LEK, om att bygga ut täckning i enlighet med ett täckningskrav som formuleras exempelvis så att en viss procentsats av geografiska områden där kommersiella incitament saknas ska vara täckta till ett visst datum. Tillståndet förenas med ett villkor, enligt 3 kap. 11 § st. 1 8 p. LEK, om åtaganden om att den vinnande budgivaren – tillståndshavaren – ska bygga ut täckning. PTS måste med andra ord på förhand fastställa täckningskravet i mer detalj, exempelvis genom att ange de områden där täckning ska byggas ut. Det pris deltagarna i auktionen är villiga att betala för tillståndet skulle då vara utslagsgivande. En auktionslikvid betalas till statskassan. Ett sådant täckningskrav tillämpades exempelvis i 450 MHz-auktionen år 2007.⁴⁴

6.3 Tilldelning via skönhetstävling (alt. C)

Ett ytterligare alternativ är att FDD5-blocket tilldelas via ett jämförande urvalsförfarande, en s.k. skönhetstävling. I ett sådant förfarande är deltagarnas utfästa prestationer avseende täckningsgrad, utbyggnadstakt, pris, kvalitet eller liknande utslagsgivande. En bedömning sker utifrån ansökningarna och de eller den ansökan som bäst svarar mot de uppställda kraven tilldelas tillståndet. Utfästelserna utformas som åtagande genom tillståndsvillkor enligt 3 kap. 11 § 1 st. 8 p. LEK. Ett sådant förfarande tillämpades exempelvis vid tilldelningen av 1800 MHz-bandet år 1997.

6.4 Jämförelse med konsekvenser av regleringsalternativ B, auktion

Vid en auktion skapas en marknad som i allmänhet leder till en fungerande prisbildning, konkurrens och att den som har högst betalningsvilja får köpa varan eller tjänsten, vilket leder till en samhällsekonomiskt effektiv frekvens-tilldelning. Auktioner kan också anses rättvisa genom att ingen tillskansar sig värdefull kollektiv egendom utan att göra rätt för sig.⁴⁵

Ett tillstånd förenat med ett täckningskrav eller andra villkor förenade med tillståndet har betydelse för resultatet av auktionen. Vid en auktion med ett fast åtagande om täckning, liksom den som tillämpades vid 450 MHz-tilldelningen, tillåts inte budgivarna att välja hur mycket de vill investera i täckning. Om

⁴⁴ PTS beslut, dnr 05-1337/Nordisk Mobiltelefon AS, av den 4 mars 2005.

⁴⁵ Prop. 2002/03:110, s. 142.

åtagandet sätts för högt riskerar PTS att alltför få intressenter vill delta i urvalsprocessen och att tillståndet inte blir sålt, och om det sätts för lågt uppnås en lägre samhällsnytta än vad som vore möjligt. Att uppskatta kostnaden att bygga ut täckning är mycket svårt och det är därför en fördel att i det kombinerade urvalsförfarandet kunna möjliggöra en ”tävling i täckning” med bud mellan ett lägsta definierat belopp och ett högsta definierat belopp (takbelopp).

Om auktion nyttjades för tilldelning av FDD5-blocket skulle det innebära att PTS skulle ställa krav på att vinnande budgivare i auktionen åtar sig att bygga ut i den utsträckning som PTS på förhand bestämt. Det skulle minska flexibiliteten i täckningskravet och minska friheten för den vinnande deltagaren i urvalsförfarandet. Att den vinnande deltagaren i auktionen inte tävlat om att erhålla tillståndet med täckningskravet innebär att risk uppstår för att incitament saknas att uppfylla täckningskravet. Skulle täckningskravsblocket inte bli sålt utnyttjas inte spektrum effektivt vilket innebär att samhällsnyttan blir mindre.

Några nya föreskrifter behöver inte utfärdas för alternativ B, auktion, eftersom auktionsföreskrifterna då skulle vara tillämpliga.

Ytterst är det samhällsekonomiska värdet ungefär dubbelt så stort med ett kombinerat urvalsförfarande jämfört med en auktion med täckningskrav.

6.5 Jämförelse med konsekvenser av regleringsalternativ C –skönhetstävling

Det finns flera problem förknippade med skönhetstävlingar. Först och främst kan det vara svårt att uppnå en fungerande prisbildning och konkurrens, och därmed en effektiv frekvenstilldelning, då deltagarna i en skönhetstävling inte bjuder i pengar. Detta var till exempel fallet vid tilldelningen av 1800 MHz-bandet år 1997, där det rådde osäkerhet om kraven på täckning var för högt ställda. Kriterierna för urvalet riskerar att vara vaga och minska transparensen, vilket kan leda till en felaktig värdering av frekvenserna⁴⁶.

I en skönhetstävling skulle deltagarna exempelvis kunna utlova alltför höga belopp för tillståndet, med vetskap om att sådana belopp aldrig kan avkrävas till fullo genom utbyggnad. Ett takbelopp som i förslaget kombinerat urvalsförfarande motverkar på så sätt oseriös budgivning, och sätter också en övre gräns för hur mycket staten är beredd att betala för förbättrad täckning. Vid bud över takbeloppet utgör överskjutande del en auktionslikvid som ska betalas

⁴⁶ SOU 2008:72 – *Effektiva signaler*, s. 236 och s. 246.

in till staten. Ett lägsta belopp effektiviserar också anbudsgivningen, och minimerar risken för att urvalsförfarandet drar ut på tiden.

Med en skönhetstävling med täckning som urvalskriterium är det inte heller säkert att man uppnår en samhällsekonomiskt motiverad utbyggnad av infrastruktur. Deltagarna i skönhetstävlingen kommer istället att bjuda till det belopp de tror är nödvändigt för att vinna anbudsgivningen.⁴⁷

Det kan även konstateras att en skönhetstävling också kräver nya föreskrifter, liksom för det nu föreslagna kombinerade urvalsförfarandet. De ovan redovisade kostnaderna som rör föreskrifterna om kombinerat urvalsförfarande skulle därmed bli desamma, förutom till den del som rör själva auktionslikviden, som uteblir vid ren skönhetstävling.

Om en ”ren” skönhetstävling hade använts för att tilldela tillståndet för FDD5 hade snarlika kostnadsposter förelegat, dock hade framför allt de administrativa kostnaderna sannolikt varit avsevärt högre. Sökandena hade till exempel behövt underbygga och presentera sina löften om utbyggnad m.m. i ansökan på ett mer omfattande sätt.

Ytterst ger en skönhetstävling ett samhällsekonomiskt värde motsvarande ungefär en tredjedel jämfört med ett kombinerat urvalsförfarande.

6.6 PTS bedömning av det mest lämpliga regleringsalternativet

Samhällsnyttan av radiospektrum i Sverige ska maximeras över tid enligt PTS spektrumstrategi och PTS vision med spektrumförvaltningen. Radiospektrum ska därför tilldelas på ett sätt som ska främja konkurrens vid tillhandahållandet av elektroniska kommunikationstjänster och bl.a. att säkerställa att slutanvändarna får maximalt utbyte när det gäller urval, pris och kvalitet.

De aktuella frekvenserna är lämpliga för att täcka stora ytor. Ett flertal marknadsaktörer förväntas därför vara intresserade av det aktuella frekvensutrymmet.

PTS har ansett att det är lämpligast att deltagarna i urvalsförfarandet får möjlighet att tävla om tillståndet för FDD5-blocket genom löften om täckning inom ett visst intervall (mellan lägsta bud och takbelopp) och själva får bestämma omfattningen av täckningskravet. Förslaget skapar på så sätt incitament för den vinnande deltagaren i det kombinerade urvalsförfarandet att

⁴⁷ SOU 2008:72, s. 246.

bygga ut täckning. Om buden överstiger angivet takbelopp blir priset utslagsgivande.

PTS anser att det föreslagna kombinerade urvalsförfarandet leder till den samhällsekonomiskt mest effektiva frekvenstilldelningen. Detta överensstämmer med regeringens och EU:s mål och reglering, PTS vision med spektrumförvaltningen och tilldelningar, och syftet med PTS spektrumstrategi.

PTS bedömer att det är lämpligt att urvalsförfarandet för FDD5-blocket i 700 MHz-bandet bör utformas på samma sätt som FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen. Eftersom marknadsaktörer och andra intressenter är bekanta med förfarandet, har PTS bedömt att detta också skapar tydlighet, förutsebarhet, rättssäkerhet och investeringstrygghet för deltagarna i urvalsförfarandet och andra intressenter.

Sammantaget bedömer PTS att det finns betydande stöd för ett kombinerat urvalsförfarande i tilldelningen av FDD5-blocket.

7 Föreskrifternas innehåll och konsekvenser

I redogörelsen nedan presenteras de bestämmelser som de föreslagna föreskrifterna om ett kombinerat urvalsförfarande innefattar. Bestämmelserna har anpassats till det kombinerade urvalsförfarandet för FDD5-blocket:

1. Beskrivning av bestämmelsen, problemet och vad PTS vill uppnå med bestämmelsen,
2. redogörelse för skillnad mot auktionsföreskrifterna,
3. särskilda konsekvenser förknippade med bestämmelsen, och
4. PTS rimlighetsbedömning.

Den redogörelse som sker ovan i kapitel 1 – 6 vad gäller konsekvenser och kostnader av föreslagna föreskrifter gäller generellt för var och en av bestämmelserna nedan. I de föreslagna föreskrifterna regleras bl.a. ansökan om deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet, ställande av bankgaranti, spektrumtak, budgivning, förbud mot samarbete och avstängning från att delta i urvalsförfarandet. Dessa bestämmelser står i överensstämmelse med vad som föreskrivs i PTS auktionsföreskrifter. Andra bestämmelser är specifikt anpassade efter vad som ska gälla i just det kombinerade urvalsförfarandet för tillståndet för FDD5-blocket och saknar den allmänna prägel som återfinns i de auktionsföreskrifterna. Såsom framgår ovan anser PTS att det är lämpligt att bestämmelserna rörande kombinerat urvalsförfarande för FDD5-blocket i 700

MHz-bandet utformas på samma sätt som för tilldelningen av FDD6-blocket i 800 MHz-bandet år 2011. Föreslagna föreskrifter rör specifikt det kombinerade urvalsförfarandet och överensstämmer därför med de regler som gällde för det kombinerade urvalsförfarandet för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Eftersom de föreslagna föreskrifterna endast gäller det kombinerade urvalsförfarandet för tilldelning av tillstånd för FDD5-blocket år 2016 kommer föreskrifterna att ha en begränsad giltighetstid.

För att föreskrifterna ska vara kompletta och för att det inte ska uppstå någon diskrepans med regleringen för tilldelningen av resterande frekvensblock i 700 MHz-bandet, samt för att möjliggöra att tilldelningen av FDD5-blocket kan tilldelas vid samma tidpunkt och inom ramen för samma tilldelning som resterande frekvensblock i 700 MHz-bandet, har bestämmelserna införts med motsvarande innehåll som i auktionsföreskrifterna.

Rubrik och tillämpningsområde

7.1 1 §

Rubrik: Post- och telestyrelsens föreskrifter om ett kombinerat urvalsförfarande för tillstånd att använda radiosändare i frekvensblocket 723–733/778–788 MHz (FDD5 i 700 MHz-bandet).

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om innehållet i allmän inbjudan till ansökan om tillstånd att använda radiosändare i frekvensblocket 723–733/778–788 MHz samt om urvalsförfarandet för tilldelningen enligt 3 kap. 8 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation.

Rubriken och 1 § tydliggör att föreskrifterna reglerar ett kombinerat urvalsförfarande för FDD5-blocket i 700 MHz-bandet. Detta klargör för deltagarna i det kombinerade urvalsförfarandet och andra intressenter vilket förfarande som kommer att tillämpas vid tilldelningen av 700 MHz-bandet för att de ska kunna planera sitt deltagande därefter.

Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Nu gällande auktionsföreskrifter gäller för urvalsförfaranden där det pris sökanden är villig att betala för tillståndet ska vara utslagsgivande (det vill säga auktioner). Andra urvalsförfaranden, såsom skönhetstävlingar eller kombinationer av auktion och skönhetstävling, behöver föreskrifter utfärdas för varje sådant förfarande, vilket är anledningen till de nu föreslagna föreskrifterna om ett kombinerat urvalsförfarande.

PTS önskar med föreslagna föreskrifter uppnå följande:

- tydlighet och transparens, d.v.s. insyn och öppenhet för deltagare i det kombinerade urvalsförfarandet och andra intressenter i syfte att förenkla förfarandet, öka förutsebarheten, och ge dem bättre möjligheter att planera sina investeringar,
- rättssäkerhet, d.v.s. i möjligaste mån använda ett format som deltagarna och intressenter är bekanta med i syfte att underlätta det kombinerade urvalsförfarandet, och
- effektiv frekvenstilldelning.

Som nämnts ovan, vill PTS med täckningskravet som följer av de föreslagna föreskrifterna möjliggöra förbättrad utomhustäckning för tal- och datatjänster (minst 10 Mbit/s) där konsumenter vistas, och täckning i områden som av olika anledningar är viktiga att täcka ur ett samhällsperspektiv.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

Definitioner

7.2 2 §

2 § I denna författning avses med

beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan: beslut om att begränsa antalet tillstånd enligt 3 kap. 7 § lagen om elektronisk kommunikation samt om att utfärda allmän inbjudan enligt 3 kap. 8 § lagen om elektronisk kommunikation,

budgivare: den som kommit in med en ansökan att delta i urvalsförfarande och som uppfyller kraven i Post- och telestyrelsens beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan till ansökan,

700 MHz-bandet: frekvensbandet 703–733 MHz/758–788 MHz,

FDD5 i 700 MHz-bandet: frekvensblocket 723–733/778–788 MHz,

spektrum: frekvensutrymme för radioanvändning,

takbelopp: det högsta belopp som en budgivare kan erbjuda i täckning.

För att tydliggöra innehållet i den föreslagna regleringen återfinns i 2 § en lista med definitioner av begrepp som används i föreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Begreppet ”beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan” behöver definieras så att deltagaren i tilldelningen av 700 MHz-bandet ser

vilken legal grund beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan baseras på.

Begreppet ”budgivare” innebär att den deltagare i det kombinerade urvalsförfarandet som inkommit med ansökan om att delta i det kombinerade urvalsförfarandet och som uppfyller kraven i beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan också har rätt att lägga bud.

PTS bedömer att ”700 MHz-bandet” behöver anges för att tydliggöra vilket frekvensutrymme som avses och som är aktuellt för tilldelningsförfarande.

”FDD5 i 700 MHz-bandet” behöver också anges i definitionslistan så att det är tydligt vilket av frekvensblocken, som ingår i den totala tilldelningen av 700 MHz-bandet, som är föremål för dessa föreskrifter.

Begreppet ”spektrum” behöver definieras så att det är tydligt att föreskrifterna inte handlar om annat spektrum än det som används för radioanvändning.

Begreppet ”takbelopp” behöver definieras så att budgivarna bättre förstår innebörden av täckningskravet. För mer information se kapitel 7.7 nedan.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

Ansökan om deltagande i urvalsförfarandet

7.3 3 §

3 § Ansökan om att delta i urvalsförfarandet ska göras på blankett som Post- och telestyrelsen tillhandahåller. Ansökan ska ha kommit in senast den dag som anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan och innehålla uppgift bland annat om sökandens

1. namn eller firma
2. personnummer eller organisationsnummer eller motsvarande för utländsk sökande,
3. postadress,
4. kontaktperson som är behörig att företräda sökanden i urvalsförfarandet med telefonnummer och e-postadress till denne.

Utländsk juridisk person ska till ansökan bifoga aktuellt utdrag ur näringslivsregister eller motsvarande dokument som styrker uppgifterna i punkterna 1 och 2 första stycket.

Den föreslagna regleringen innebär att sökanden ska fylla i en blankett med vissa krav på uppgifter för att kunna delta i det kombinerade urvalsförfarandet. Ansökningsblanketten omfattar tilldelningen av hela 700 MHz-bandet och är

inte specifik för FDD5-blocket. Bland annat ska namn, personnummer, postadress och kontaktperson anges. Bestämmelsen behövs för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökandena på förhand känner till förutsättningar för ansökan till det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika. Bestämmelsen behövs också för att möjliggöra för utländska sökanden att delta och därmed uppfylls kraven på fri rörlighet av varor och tjänster inom EU.

Bestämmelsen återger de generella kraven för ansökan men mer specifik information kommer att ges i beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Om en sökande inte uppfyller kraven i 3 § innebär det att denne inte får delta i det kombinerade urvalsförfarandet.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsen omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

7.4 4 §

4 § Sökanden ska ställa bankgaranti på det sätt som anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Bankgarantin ska vara utställd till Post- och telestyrelsen av ett sådant kreditinstitut eller finansiellt institut som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning) i en medlemsstat i Europeiska unionen, Island, Liechtenstein, Norge eller Schweiz.

De övriga krav som ställs på bankgarantin anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Sökanden ska till Post- och telestyrelsen ge in bevis för att bankgarantin ställts på sådant sätt som anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Bestämmelsen syftar till att staten lättare ska kunna driva in fordran på vinnande budgivare. Därutöver bidrar kravet på ekonomisk säkerhet till att minska risken för oseriös budgivning. PTS har i tidigare spektrumauktioner krävt att budgivare på olika sätt ska ställa säkerhet. Erfarenheterna av detta har

varit goda. Bland annat är det ett krav som administrativt är lätthanterligt både för den sökande och för myndigheten. Ett krav på säkerhet är även vanligt förekommande i internationella sammanhang.

Den föreslagna regleringen behövs för att transparens och rättssäkerhet ska uppnås i större omfattning genom att alla sökanden på förhand känner till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika. Kravet på en bankgaranti, dess utformning och övriga krav utvecklas i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan. Kostnaderna för budgivarna har berörts ovan i kapitel 4.4.2.

En konsekvens av bestämmelsen är att sökanden måste ombesörja de åtgärder som krävs för att få en bankgaranti utfärdad. Om sökandena inte uppfyller kraven i 4 § innebär det att denne inte får delta i det kombinerade urvalsförfarandet.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

PTS har utformat regeln så att en bankgaranti ska kunna ställas ut av ett kreditinstitut eller finansiellt institut i EU, EES och Schweiz. Därmed uppfyller den grundläggande regeln i unionsrätten om fri rörlighet för kapital och tjänster.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

Urvalsförfarande för tilldelning av tillstånd

7.5 5 §

5 § Den mängd spektrum som får förenas med tillstånd i 700 MHz-bandet för en och samma budgivare är begränsad i enlighet med vad som anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Genom den föreslagna bestämmelsen om spektrumtak säkerställs en sund konkurrens. Med spektrumtak avses den största mängd radiospektrum som kan förenas med tillstånd för en och samma sökande i förfarandet.

Tilldelningen av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet omfattas av det generella kravet på spektrumtak för tilldelning av tillstånd att använda radiosändare i 700 MHz-bandet. Det medför att deltagare i tilldelningsförfarandet inte kan erhålla mer frekvensutrymme än som angivits i beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan. Skälet till detta är främst för att undvika risken för en

koncentration av spektrum i bandet, vilket skulle kunna vara negativt för utvecklingen och konkurrensen på marknaden. Konkurrens mellan flera marknadsaktörer är en förutsättning för att uppnå PTS målsättning om ett brett utbud av prisvärda tjänster till konsumenterna. En förutsättning för en långsiktigt hållbar konkurrens på marknaden är att ingen marknadsaktör får en alltför stor andel av vare sig de låga eller höga frekvensband som används för att leverera tjänsten mobiltelefoni och mobilt bredband till konsumenterna.

Den föreslagna bestämmelsen behövs också för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökanden på förhand känner till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Det exakta spektrumtaket anges och utvecklas i beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

En konsekvens av bestämmelsen är, beroende på var det slutliga spektrumtaket sätts i beslutet om allmän inbjudan, att ingen enskild operatör kommer att kunna köpa allt tillgängligt frekvensutrymme i 700 MHz-bandet.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

7.6 6§

6 § Tilldelningen av tillstånd att använda radiosändare i FDD5 i 700 MHz-bandet ska genomföras genom ett kombinerat urvalsförfarande. Urvalsförfarandet utgör en kombination av ett jämförande urvalsförfarande och ett anbudsförfarande där det pris sökanden är villig att betala för tillståndet är utslagsgivande.

Genom den föreslagna bestämmelsen tydliggörs den sakliga grunden för det kombinerade urvalsförfarandet som nyttjas för tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet. Med ett kombinerat urvalsförfarande möjliggörs täckningskravet såsom beskrivits ovan i kapitel 4.

Den föreslagna regleringen behövs för att transparens och rättssäkerhet ska uppnås i större omfattning genom att alla intressenter, sökanden och deltagare i tilldelningen på förhand ska känna till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Motsvarande bestämmelse återfinns också i auktionsföreskrifterna där urvalsförfarandet anges som auktion. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

7.7 7 §

7 § Bud i urvalsförfarandet ska uttryckas i svenska kronor. Lägsta bud som beaktas anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Bud upp till och med takbeloppet utgör ett bindande erbjudande om täckning, där kostnaden för utbyggnad är begränsad till ett belopp motsvarande budet, enligt beskrivning i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan. Takbeloppet anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Bud som överstiger takbeloppet utgör ett bindande erbjudande att, utöver vad som följer av andra stycket, för tillståndet betala det belopp som överstiger takbeloppet.

Bestämmelsen är nödvändig för att införliva täckningskravet som redogjorts för ovan i kapitel 4.

Lägsta bud

Bestämmelsen definierar och anger att ett lägsta bud kommer att tillämpas. Ett lägsta bud som inte sätts för lågt kan vara av stort värde då det finns risk för att ett urvalsförfarandet annars drar ut på tiden. Ett lägsta bud ska inte heller sättas för högt, då det riskerar att överstiga budgivarnas värdering av frekvenserna vilket kan resultera i att tillstånd inte tilldelas.

Innan ett eventuellt lägsta bud fastställs har beräkningar och utredningar av värdet av frekvensområdet gjorts inom ramen för arbetet med tilldelning av tillstånd.

Takbelopp (högsta bud)

Bud som överstiger takbeloppet utgör en bindande utfästelse att, utöver vad som följer av andra stycket, för tillståndet betala det belopp som överstiger takbeloppet som auktionslikvid.

För att budgivarna inte ska kunna utlova alltför höga belopp för tillståndet, med vetskap om att sådana belopp aldrig kan avkrävas till fullo genom utbyggnad, har PTS infört ett takbelopp för täckningskravet. Vid bud över takbeloppet utgör överskjutande del en auktionslikvid som ska betalas in till staten.

Deltagarna i det kombinerade urvalsförfarandet kommer att ha möjlighet att inom ramen för arbetet med tilldelningen av 700 MHz-bandet uttrycka synpunkter och önskemål på takbeloppet. Det slutliga takbeloppet anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan. För mer information om takbeloppet se kapitel 2.2 och 4.2 ovan.

Allmänt

Den föreslagna regleringen behövs också för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökandena på förhand känner till förutsättningar för ansökan till urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Bestämmelsens innebörd tydliggörs i beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Om sökandena inte uppfyller kraven i 7 § innebär det att dennes bud inte beaktas.

Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

7.8 8 §

8 § Budgivning sker i flera budrundor genom ett auktionssystem på det sätt som anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Genom den föreslagna bestämmelsen tydliggörs att budgivningen sker i flera budrundor och att budgivningen genomförs genom ett auktionssystem vilket förklaras närmare i beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Den föreslagna bestämmelsen behövs för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökandena på förhand känner till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

7.9 9 §

9 § Efter varje budrunda bestäms vilket bud som är högsta gällande bud på det sätt som anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Endast bud som har kommit in inom den tid och på det sätt som bestäms och som meddelas budgivarna under urvalsförfarandet beaktas.

Genom den föreslagna bestämmelsen tydliggörs vad som är avgörande kriterier för högsta gällande bud vilket förklaras närmare i beslut at begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Den föreslagna regleringen behövs för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla intressenter, sökanden och deltagare i det kombinerade urvalsförfarandet på förhand känner till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

7.10 10 §

10 § Vid oförutsedda händelser som har stor påverkan på urvalsförfarandet kan en viss budrunda eller hela urvalsförfarandet tillfälligt eller helt avbrytas. Under sådana omständigheter kan

- urvalsförfarandet eller budrundan återupptas i det skede budgivningen avbröts, eller
- urvalsförfarandet, eller en budrunda eller flera budrundor förklaras ogiltiga och urvalsförfarandet startas om från början eller från en viss budrunda.

Genom den föreslagna bestämmelsen tydliggörs att det ibland kan det uppstå situationer under ett urvalsförfarande, som exempelvis ett större strömavbrott som har stor inverkan på det kombinerade urvalsförfarandet. Det är därför nödvändigt att det finns en bestämmelse som reglerar att det kombinerade urvalsförfarandet kan komma att avbrytas.

Den föreslagna regleringen behövs för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökandena på förhand känner till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

7.11 11 §

11 § Högsta gällande bud när urvalsförfarandet är avslutat är vinnande bud.

I beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan anges under vilka omständigheter urvalsförfarandet är avslutat.

Den föreslagna bestämmelsen behövs för att deltagarna i det kombinerade urvalsförfarandet på förhand ska känna till vad som är avgörande faktor för vinnande bud och under vilka omständigheter som det kombinerade urvalsförfarandet är avslutat. Den närmare innebörden av bestämmelsen återfinns i beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan till ansökan.

Den föreslagna regleringen behövs för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökandena på förhand känner till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

7.12 12 §

12 § Bud som inte är vinnande upphör att vara bindande efter att urvalsförfarandet är avslutat.

Den föreslagna bestämmelsen behövs för att deltagarna i det kombinerade urvalsförfarandet på förhand ska känna till att lagda bud som inte anses vinnande inte gäller efter att det kombinerade urvalsförfarandet är avslutat.

Ytterligare information om bestämmelsen återfinns i beslut att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan till ansökan.

Den föreslagna regleringen behövs för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökandena på förhand känner till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

7.13 13 §

13 § Om det efter att urvalsförfarandet är avslutat kommer fram att budgivare har lämnat oriktiga uppgifter eller i övrigt inte följt dessa föreskrifter eller bestämmelser i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan står förfarandets resultat kvar för övriga budgivare.

Den föreslagna bestämmelsen behövs för att deltagarna i det kombinerade urvalsförfarandet på förhand ska känna till att oavsett om någon uppgett oriktiga uppgifter eller inte följt föreskrifterna kommer övriga vinnande budgivare i det kombinerade urvalsförfarandet ha kvar sina tillstånd. Näst högsta bud kan inte bli vinnande bud i ett sådant fall, i enlighet med 12 § ovan.

Den föreslagna regleringen behövs för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökandena på förhand känner till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika. Den föreslagna bestämmelsen behövs för att deltagarna i tilldelningsförfarandet för 700 MHz-bandet på förhand ska känna till att oavsett om någon uppgett oriktiga uppgifter eller inte följt föreskrifterna kommer övriga vinnande budgivare i tilldelningsförfarandet ha kvar sina tillstånd. Samma regel gäller alltså för bägge delarna av tilldelningsförfarandet för 700 MHz-bandet.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

Förbud mot samarbete

7.14 14 §

9 § Budgivare får inte samordna budgivning eller på annat sätt samarbeta under urvalsförfarandet.

Den föreslagna bestämmelsen behövs för att deltagarna i tilldelningsförfarandet för 700 MHz-bandet på förhand ska känna till att budgivning inte får samordnas eller på annat sätt samarbeta. Samma regel gäller alltså för bägge delarna av tilldelningsförfarandet för 700 MHz-bandet. Det är viktigt att bestämmelsen finns för att säkerställa sund konkurrens.

Den föreslagna regleringen behövs för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökandena på förhand känner till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

Avstängning

7.15 15 §

15 § Budgivare som lämnar oriktiga uppgifter eller i övrigt inte följer dessa föreskrifter eller bestämmelser i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan kan stängas av från att delta i urvalsförfarandet.

Den föreslagna bestämmelsen behövs för att deltagarna i tilldelningsförfarandet för i 700 MHz-bandet på förhand ska känna till att den som lämnar oriktiga uppgifter eller i övrigt inte följer föreskrifterna kan komma att stängas av från att fortsatt delta i tilldelningsförfarandet. Samma regel gäller alltså för bägge delarna av tilldelningsförfarandet för 700 MHz-bandet. Det är viktigt att bestämmelsen finns för att säkerställa att resultatet i auktionen blir korrekt och rättvist. Det medför en större sannolikhet för en effektiv fördelning av radiospektrum genom en fungerande prisbildning och att spektrum inte säljs till under- eller överpris.

Den föreslagna regleringen behövs för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökandena på förhand känner till förutsättningar för deltagande i urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

Tillståndsgivning

7.16 16 §

16 § Budgivare som har vunnit budgivningen meddelas tillstånd som förenas med villkor enligt 3 kap. 11 § lagen om elektronisk kommunikation genom beslut efter urvalsförfarandets avslutande.

De villkor som kan komma att förenas med tillståndet anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Bestämmelsen syftar till att tydliggöra att villkor kommer att förenas med tillstånden i enlighet med 3 kap. 11 § LEK. Det innebär att deltagarna i det kombinerade urvalsförfarandet är införstådda med att de villkor som återfinns i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan också är de som förenas med tillståndet. Att deltagarna i urvalsförfarandet är medvetna om vilka villkor som kommer att gälla för deras användning av radiosändare i FDD5-blocket medför att de bättre kan planera sin strategi för det kombinerade urvalsförfarandet.

Den föreslagna regleringen behövs för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökandena på förhand känner till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Bestämmelsen återfinns också i auktionsföreskrifterna. Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

Auktionslikvid

7.17 17 §

17 § För det fall det vinnande budet överstiger takbeloppet ska budgivaren som har lagt budet betala auktionslikvid. Auktionslikviden utgör den del av budet som överstiger takbeloppet. Betalning ska ske inom den tid och på det sätt som anges i beslutet att begränsa antalet tillstånd och utfärda allmän inbjudan.

Bestämmelsen är utformad i linje med det kombinerade urvalsförfarandet och tydliggör att i den del som utgör auktion uppstår krav på auktionslikvid som ska betalas. Vad gäller utformningen av täckningskrav och dess konsekvenser finns ytterligare information i kapitel 4.2 och 4.4.1.

Den föreslagna regleringen behövs för att transparens och rättssäkerhet uppnås i större omfattning genom att alla sökandena på förhand känner till förutsättningar för deltagande i det kombinerade urvalsförfarandet och att alla parter behandlas lika.

Bestämmelsen utformas såsom motsvarande regel i PTS tidigare föreskrifter för FDD6-blocket i 800 MHz-auktionen.

Bestämmelsens omfattning är nödvändig och rimlig för genomförandet av tilldelning av FDD5-blocket i 700 MHz-bandet.

8 Anmälan till EU-kommissionen

Enligt 6 § förordningen (1994:2029) om tekniska regler föreskrivs att en myndighet som avser fatta beslut om en teknisk regel i god tid ska underrätta Kommerskollegium om det förslag som den har utarbetat. Bestämmelserna i förordningen ansluter till Sveriges internationella förpliktelser enligt bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG, om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster. Enligt PTS bedömning är inte de föreslagna föreskrifterna sådana tekniska regler och förpliktar därför inte underrättelse enligt nämnda förordning. Någon underrättelse till Kommerskollegium behöver därför inte göras.

9 Kontaktperson

För frågor avseende föreskrifterna, Pia Högset, +46-86 78 58 04,
pia.hogset@pts.se

För frågor avseende 700 MHz-tilldelningen, såsom beslutet att begränsa antalet
tillstånd och utfärda allmän inbjudan, spektrumtak, täckningskrav m.m.,
Karoline Boström, +46-86 78 56 20, karoline.bostrom@pts.se